

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 20.7.2017
COM(2017) 383 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Ετήσια έκθεση
για την καταπολέμηση της απάτης 2016**

{SWD(2017) 266 final}
{SWD(2017) 267 final}
{SWD(2017) 268 final}
{SWD(2017) 269 final}
{SWD(2017) 270 final}

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Ετήσια έκθεση για την καταπολέμηση της απάτης 2016

ΣΥΝΟΨΗ	5
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	8
2. ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ	8
2.1. Πολιτικές πρωτοβουλίες των θεσμικών οργάνων της ΕΕ	8
2.1.1. Πρόταση οδηγίας σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης	8
2.1.2. Πρόταση για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (EPPO)	9
2.1.3. Αξιολόγηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013	9
2.1.4. Καταπολέμηση της διαφθοράς στην ΕΕ	9
2.1.5. Πρόταση της Επιτροπής για την αναθεώρηση του δημοσιονομικού κανονισμού και ορισμένων τομεακών δημοσιονομικών κανόνων (Omnibus)	10
2.1.6. Διεθνής συνεργασία	10
2.1.7. Στρατηγική της Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης (CAFS)	11
2.1.8. Υλοποίηση του προγράμματος Hercule.....	12
2.2. Μέτρα που λήφθηκαν από τα κράτη μέλη	13
2.2.1. Συνοπτική παρουσίαση	13
2.2.1.1. Εθνικές στρατηγικές για την καταπολέμηση της απάτης (NAFS)	13
2.2.1.2. Υπηρεσίες συντονισμού της καταπολέμησης της απάτης (AFCOS).....	13
2.2.1.3. Δημόσιες συμβάσεις	14
2.2.1.4. Άλλα	14
2.2.2. Εφαρμογή των συστάσεων του 2015	14
2.3. Περίληψη στατιστικών στοιχείων σχετικά με παρατυπίες και περιπτώσεις απάτης που εντοπίστηκαν	15
2.3.1. Δόλιες παρατυπίες που εντοπίστηκαν	16
2.3.2. Μη δόλιες παρατυπίες που εντοπίστηκαν και κοινοποιήθηκαν.....	17
3. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ – ΈΣΟΔΑ	18
3.1. Μέτρα που λήφθηκαν από τα όργανα της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα των εσόδων 18	
3.1.1. Αμοιβαία διοικητική συνδρομή (ΜΑΑ — κανονισμός αριθ. 515/97)	18
3.1.1.1. Νομοθετικές εξελίξεις	18
3.1.1.2. Εφαρμογή του άρθρου 43β του κανονισμού αριθ. 515/97.....	19
3.1.1.3. Σύστημα πληροφοριών για την καταπολέμηση της απάτης (AFIS)	19
3.1.1.4. Κοινές τελωνειακές επιχειρήσεις (ΚΤΕ).....	20
3.1.2. Διατάξεις περί αμοιβαίας συνδρομής και καταπολέμησης της απάτης σε διεθνείς συμφωνίες	22
3.1.3. Καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού	22
3.1.4. Καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ	22
3.2. Μέτρα των κρατών μελών για την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα των εσόδων	23

3.3. Στατιστικά στοιχεία σχετικά με παρατυπίες και περιπτώσεις απάτης που εντοπίστηκαν στον τομέα των εσόδων	23
3.3.1. Δόλιες παρατυπίες που εντοπίστηκαν	23
3.3.2. Μη δόλιες παρατυπίες που εντοπίστηκαν και κοινοποιήθηκαν.....	24
3.3.3. Αποτελέσματα της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης	24
4. ΤΟΜΕΑΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ – ΔΑΠΑΝΕΣ	25
4.1. Γεωργία – Τομεακές πολιτικές, μέτρα και αποτελέσματα καταπολέμησης της απάτης	25
4.1.1. Γεωργία - Μέτρα που λήφθηκαν από τα κράτη μέλη για την καταπολέμηση της απάτης	25
4.1.2. Γεωργία – Στατιστικά στοιχεία σχετικά με παρατυπίες και περιπτώσεις απάτης που εντοπίστηκαν	25
4.1.2.1. Δόλιες παρατυπίες που εντοπίστηκαν.....	25
4.1.2.2. Μη δόλιες παρατυπίες που εντοπίστηκαν και κοινοποιήθηκαν	26
4.1.2.3. Αποτελέσματα της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης	26
4.2. Πολιτική συνοχής και αλιεία – Τομεακές πολιτικές, μέτρα και αποτελέσματα καταπολέμησης της απάτης	26
4.2.1. Πολιτική συνοχής και αλιεία - Μέτρα που λήφθηκαν από τα κράτη μέλη για την καταπολέμηση της απάτης	26
4.2.2. Πολιτική συνοχής και αλιεία – Στατιστικά στοιχεία σχετικά με παρατυπίες και περιπτώσεις απάτης που εντοπίστηκαν	27
4.2.2.1. Δόλιες παρατυπίες που εντοπίστηκαν.....	27
4.2.2.2. Μη δόλιες παρατυπίες που εντοπίστηκαν και κοινοποιήθηκαν	28
4.2.2.3. Αποτελέσματα της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης	28
4.3. Έμμεση διαχείριση (προενταξιακή διαδικασία) – Τομεακές πολιτικές, μέτρα και αποτελέσματα καταπολέμησης της απάτης	28
4.3.1. Έμμεση διαχείριση (προενταξιακή διαδικασία) – Στατιστικά στοιχεία σχετικά με παρατυπίες και περιπτώσεις απάτης που εντοπίστηκαν	28
4.3.2. Αποτελέσματα της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης	28
4.4. Άμεση διαχείριση – Τομεακές πολιτικές, μέτρα και αποτελέσματα καταπολέμησης της απάτης	29
4.4.1. Άμεση διαχείριση – Στατιστικά στοιχεία σχετικά με παρατυπίες και περιπτώσεις απάτης που εντοπίστηκαν.....	29
4.4.1.1. Δόλιες παρατυπίες που εντοπίστηκαν.....	29
4.4.1.2. Μη δόλιες παρατυπίες που εντοπίστηκαν και κοινοποιήθηκαν	29
4.4.1.3. Αποτελέσματα της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης	29
5. ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ	29
6. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ	29
7. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΓΚΑΙΡΟΥ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ (EDES)	30
8. ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΠΟΥ ΔΟΘΗΚΕ ΣΤΟ ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΤΗΣ ΕΕ — ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ — ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2015	32
9. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ	34
9.1. Έσοδα.....	34

9.2.	Δαπάνες	35
9.3.	Τα επόμενα έτη.....	37
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 — ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ ΠΟΥ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΩΣ ΔΟΛΙΕΣ ΤΟ 2016....		39
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 — ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΩΣ ΔΟΛΙΕΣ ΤΟ 2016		40

ΣΥΝΟΨΗ

Η ετήσια έκθεση του 2016 σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (έκθεση PIF) υποβάλλεται από την Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 325 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Η έκθεση καλύπτει μέτρα που έχουν λάβει η Επιτροπή και τα κράτη μέλη για την καταπολέμηση της απάτης και παρουσιάζει τα αποτελέσματά τους. Η Συνθήκη απαιτεί την ύπαρξη στενής και τακτικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής και επιτρέπει τη λήψη ειδικών μέτρων για τη διασφάλιση ισοδύναμης και αποτελεσματικής προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη προστατεύουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ από αδικαιολόγητες ή παράτυπες δαπάνες και από την αποφυγή καταβολής τελωνειακών δασμών ή άλλων εισφορών, κυρίως μέσω:

- α) προληπτικών δράσεων·
- β) δραστηριοτήτων έρευνας·
- γ) διορθωτικών μηχανισμών·
- δ) κατασταλτικών μέτρων.

Στις περιπτώσεις που, κατά την ανάλυση των πληροφοριών, έχουν εντοπιστεί προβλήματα ή κίνδυνοι, διατυπώνονται συστάσεις για την αντιμετώπισή τους.

Μέτρα καταπολέμησης της απάτης σε επίπεδο ΕΕ

Το 2016, ελήφθη μεγάλος αριθμός μέτρων για τη βελτίωση του νομικού και διοικητικού πλαισίου προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ:

- το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η Επιτροπή κατέληξαν σε πολιτική συμφωνία όσον αφορά πρόταση οδηγίας σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης·
- ελλείψει ομοφωνίας σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (EPPO), μεγάλος αριθμός κρατών μελών αποφάσισαν στις αρχές του 2017 να προβούν στην εν λόγω σύσταση στο πλαίσιο ενισχυμένης συνεργασίας·
- η Επιτροπή δρομολόγησε αξιολόγηση της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)·
- το δίκτυο καταπολέμησης της διαφθοράς, που απαρτίζεται από τους ευρωπαίους εταίρους για την καταπολέμηση της διαφθοράς (EPAC)/ευρωπαϊκό δίκτυο σημείων επαφής για την καταπολέμηση της διαφθοράς (EACN), εξέδωσε τη δήλωση της Ρίγας η οποία αποσκοπεί στην ενίσχυση της καταπολέμησης της διαφθοράς·
- δεκαέξι υπηρεσίες της Επιτροπής επικαιροποίησαν τη στρατηγική τους για την καταπολέμηση της απάτης·
- η OLAF διαπραγματεύθηκε επιτυχώς διατάξεις για την καταπολέμηση της απάτης σε διεθνείς συμφωνίες της ΕΕ·
- το χρηματοδοτικό πρόγραμμα Hercule III συμβάλλει στην ενίσχυση της επιχειρησιακής και διοικητικής ικανότητας των τελωνειακών και άλλων αρχών των κρατών μελών.

Όσον αφορά το σκέλος των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ, το 2016 σημειώθηκε σημαντική πρόοδος για την περαιτέρω προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ:

- το σύστημα έγκαιρου εντοπισμού και αποκλεισμού (EDES) για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ τέθηκε σε εφαρμογή την 1η Ιανουαρίου 2016·
- η Επιτροπή πρότεινε την αναθεώρηση του δημοσιονομικού κανονισμού και ειδικών τομεακών δημοσιονομικών κανόνων (μέσω του κανονισμού Omnibus) προκειμένου να καταστούν απλούστεροι και περισσότερο ευέλικτοι·
- εκπονήθηκαν σημαντικά έγγραφα καθοδήγησης στο πλαίσιο της συμβουλευτικής επιτροπής για τον συντονισμό της πρόληψης της απάτης (COCOLAF).

Όσον αφορά το σκέλος των εσόδων του προϋπολογισμού, τα μέτρα που λήφθηκαν το 2016 οδήγησαν σε περαιτέρω προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ:

- ο αναθεωρημένος κανονισμός αριθ. 515/97 σχετικά με την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε τελωνειακά ζητήματα προβλέπει τη δημιουργία δύο κεντρικών βάσεων δεδομένων οι οποίες περιέχουν πληροφορίες για τις κινήσεις των εμπορευματοκιβωτίων και τα εμπορεύματα που εισέρχονται, εξέρχονται ή διαμετακομίζονται από την ΕΕ·
- οι κοινοποιήσεις αμοιβαίας συνδρομής που εκδίδονται έπειτα από κοινές τελωνειακές επιχειρήσεις τις οποίες διεξάγει η OLAF εξακολούθησαν να αποτελούν σημαντική πηγή πληροφοριών για τον εντοπισμό παρατυπιών σε συναλλαγές που αφορούν ορισμένα είδη εμπορευμάτων·
- η καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού παρέμεινε υψηλή προτεραιότητα για την ΕΕ και τα κράτη μέλη·
- η Επιτροπή εξέδωσε σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ με τίτλο «Προς έναν ενιαίο χώρο ΦΠΑ στην ΕΕ – Η ώρα των αποφάσεων», στο οποίο καθορίζονται μέτρα για την αντιμετώπιση του ελλείμματος ΦΠΑ και την ενίσχυση της καταπολέμησης της απάτης.

Μέτρα που λήφθηκαν από τα κράτη μέλη για την καταπολέμηση της απάτης

Τα κράτη μέλη ανέφεραν τη λήψη 80 σημαντικών μέτρων για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ και την καταπολέμηση της απάτης. Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να αναφέρουν **έως τρία μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης**. Τα μέτρα αυτά, τα οποία καλύπτουν ολόκληρο τον κύκλο καταπολέμησης της απάτης, σχετίζονται κυρίως με κονδύλια υπό επιμερισμένη διαχείριση και αφορούν τους ακόλουθους τομείς:

- τις δημόσιες συμβάσεις·
- το οργανωμένο έγκλημα και τη διαφθορά·
- τις συγκρούσεις συμφερόντων·
- τις υπηρεσίες συντονισμού της καταπολέμησης της απάτης (AFCOS)·
- τον ορισμό της απάτης·
- τη στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης·
- την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου·
- τους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος (whistle-blowers).

Έως το τέλος του 2016, εννέα κράτη μέλη είχαν θεσπίσει εθνική στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης. Δύο ακόμη κράτη μέλη θέσπισαν τη στρατηγική τους στις αρχές του 2017.

Οι δημόσιες συμβάσεις αποτέλεσαν επίσης αντικείμενο πολλών ληφθέντων μέτρων, δεδομένου ότι τα κράτη μέλη έπρεπε να μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο τις οδηγίες του 2014 έως τον Απρίλιο του 2016.

Τα κράτη μέλη ανέφεραν τη λήψη μέτρων κατά της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και άλλων οριζόντιων μέτρων κατά των φορολογικών παραδείσων, την καθιέρωση ηλεκτρονικών εργαλείων για τις ποινικές διαδικασίες, την παροχή κατάρτισης στην καταπολέμηση της απάτης και την ευαισθητοποίηση όσον αφορά την απάτη.

Επιπλέον, η πλειονότητα των κρατών μελών υπέβαλαν στοιχεία σχετικά με τον αριθμό και τη φύση των μέτρων που λήφθηκαν σε συνέχεια των συστάσεων του 2015. Η Επιτροπή ενθαρρύνει όλα τα κράτη μέλη να λάβουν υπόψη με παρόμοιο τρόπο τις συστάσεις που περιέχονται στη φετινή έκθεση.

Εντοπισμός και κοινοποίηση δόλιων και μη δόλιων παρατυπιών εις βάρος του προϋπολογισμού της ΕΕ

Το 2016, κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή **19 080 παρατυπίες (δόλιες και μη δόλιες)**, οι οποίες αφορούν συνολικά περίπου 2,97 δισ. EUR. Περίπου 2,43 δισ. EUR αφορούν τον τομέα των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Ο αριθμός των παρατυπιών που εντοπίστηκαν μειώθηκε κατά 15 % σε σύγκριση με το 2015 και η οικονομική τους αξία μειώθηκε κατά 8 %.

Το 2016, **κοινοποιήθηκαν ως δόλιες 1 410 παρατυπίες** που ανέρχονται στο συνολικό ποσό των 391 εκατ. EUR, όσον αφορά τόσο τις δαπάνες όσο και τα έσοδα.

Οι πληροφορίες σχετικά με τις ανακτήσεις, τις δημοσιονομικές διορθώσεις και άλλα προληπτικά και διορθωτικά μέτρα περιέχονται στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις, η οποία από το 2016 περιλαμβάνει την πρώην ετήσια ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και το Ελεγκτικό Συνέδριο σχετικά με την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κάθε έτος, σύμφωνα με το άρθρο 325 παράγραφος 5 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την καταπολέμηση της απάτης και οποιωνδήποτε άλλων παράνομων δραστηριοτήτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ.

Η ΕΕ και τα κράτη μέλη επιμερίζονται την ευθύνη για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ και την καταπολέμηση της απάτης. Οι αρχές των κρατών μελών διαχειρίζονται περίπου το 74 % των δαπανών της ΕΕ και εισπράττουν παραδοσιακούς ιδίους πόρους (ΠΠΠ). Η Επιτροπή εποπτεύει τους δύο προαναφερθέντες τομείς, καθορίζει πρότυπα και επαληθεύει τη συμμόρφωση. Η στενή συνεργασία ανάμεσα στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη είναι ουσιώδους σημασίας ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ. Ένας από τους κύριους στόχους της παρούσας έκθεσης είναι να αξιολογηθεί η συνεργασία αυτή εντός του 2016 και να εξεταστούν τρόποι με τους οποίους θα μπορούσε να βελτιωθεί.

Η παρούσα έκθεση παρέχει συνοπτική παρουσίαση των μέτρων που λήφθηκαν το 2016 σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών για την καταπολέμηση της απάτης. Περιλαμβάνει επίσης ανάλυση των κύριων επιτευγμάτων των εθνικών και ευρωπαϊκών φορέων όσον αφορά τον εντοπισμό και την κοινοποίηση περιπτώσεων απάτης και παρατυπιών σχετικά με τις δαπάνες και τα έσοδα της ΕΕ. Το σύστημα κοινοποίησης έχει συμβάλει σημαντικά στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ και στην καταπολέμηση της απάτης.

Η έκθεση συνοδεύεται από πέντε έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής¹.

2. ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ

2.1. Πολιτικές πρωτοβουλίες των θεσμικών οργάνων της ΕΕ

2.1.1. Πρόταση οδηγίας σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

Έπειτα από διαπραγματεύσεις τεσσάρων ετών, το 2016 επιτεύχθηκε πολιτική συμφωνία μεταξύ του Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής στο πλαίσιο συνεδρίασης τριμερούς διαλόγου η οποία πραγματοποιήθηκε στις 30 Νοεμβρίου 2016. Η

¹ i) Implementation of Article 325 by the Member States in 2016 (Εφαρμογή του άρθρου 325 από τα κράτη μέλη το 2016)·

ii) Statistical evaluation of irregularities reported for 2016 own resources, natural resources, cohesion policy and pre-accession assistance (Στατιστική αξιολόγηση των παρατυπιών που κοινοποιήθηκαν για το 2016 και αφορούσαν τους ιδίους πόρους, τους φυσικούς πόρους, την πολιτική συνοχής και την προενταξιακή βοήθεια)·

iii) Follow-up of recommendations to the Commission report on the protection of the EU's financial interests — fight against fraud, 2015 (Συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που περιλαμβάνονται στην έκθεση της Επιτροπής για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ - καταπολέμηση της απάτης 2015)·

iv) Early Detection and Exclusion System (EDES) — Panel referred to in Article 108 of the Financial Regulation (Σύστημα έγκαιρου εντοπισμού και αποκλεισμού (EDES) – επιτροπή του άρθρου 108 του δημοσιονομικού κανονισμού)·

v) Annual overview with information on the results of the Hercule III Programme in 2016 (Ετήσια επισκόπηση με πληροφορίες για τα αποτελέσματα του προγράμματος Hercule III το 2016).

αποκαλούμενη οδηγία PIF αναμένεται να εκδοθεί το 2017. Τα κράτη μέλη θα έχουν προθεσμία δύο ετών για να μεταφέρουν την οδηγία στο εθνικό τους δίκαιο.

Η οδηγία θα ενισχύσει το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο μέσω της εναρμόνισης των ορισμών των αδικημάτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ (απάτη, διαφθορά, νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και υπεξαίρεση), καθώς και των κυρώσεων και των διατάξεων περί παραγραφής για τέτοιες περιπτώσεις, Περιλαμβάνει τις περιπτώσεις διασυνοριακής απάτης στον τομέα του ΦΠΑ που επιφέρουν ζημία συνολικού ύψους τουλάχιστον 10 εκατ. EUR.

Η οδηγία θα αντικαταστήσει τη σύμβαση του 1995 σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και τα πρωτόκολλά της (σύμβαση PIF)² για τα κράτη μέλη που δεσμεύονται από την οδηγία³.

2.1.2. Πρόταση για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (EPPO)

Οι διαπραγματεύσεις που αφορούν την πρόταση της Επιτροπής σχετικά με τη θέσπιση κανονισμού για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας συνεχίστηκαν το 2016, υπό την προεδρία των Κάτω Χωρών και της Σλοβακίας. Στη συνεδρίαση της 8ης Δεκεμβρίου 2016, το Συμβούλιο Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων εξέτασε το πλήρες κείμενο του σχεδίου κανονισμού που είχε συζητηθεί κατά τη διάρκεια διαδοχικών προεδριών. Η πλειονότητα των κρατών μελών θεώρησε ότι το κείμενο αποτελεί καλή βάση για περαιτέρω εργασίες και τάχθηκε υπέρ της αρχής της σύστασης της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας.

Οι διαπραγματεύσεις για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας στο πλαίσιο ενισχυμένης συνεργασίας συνεχίστηκαν το 2017, λαμβανομένης υπόψη της έλλειψης ομοφωνίας στο Συμβούλιο.

2.1.3. Αξιολόγηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013

Το 2016, η Επιτροπή συνέχισε την αξιολόγηση της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF). Η αξιολόγηση, η οποία απαιτείται βάσει του άρθρου 19 του κανονισμού, πρέπει να υποβληθεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έως τις 2 Οκτωβρίου 2017.

2.1.4. Καταπολέμηση της διαφθοράς στην ΕΕ

Το 2016, η καταπολέμηση της διαφθοράς εξακολούθησε να αποτελεί προτεραιότητα στη διαδικασία οικονομικής διακυβέρνησης του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Αρκετά κράτη μέλη έλαβαν συστάσεις προκειμένου να αναλάβουν δράση με στόχο τη βελτίωση της διαφάνειας ή την ένταση των προσπαθειών που καταβάλλονται για την καταπολέμηση της διαφθοράς στη δημόσια διοίκηση, τη δικαιοσύνη και τις δημόσιες συμβάσεις.

Η Επιτροπή συνέχισε τη σειρά εργαστηρίων στο πλαίσιο του προγράμματος ανταλλαγής εμπειριών της ΕΕ σχετικά με την καταπολέμηση της διαφθοράς για τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών⁴. Το 2016 πραγματοποιήθηκαν τρία εργαστήρια σε θέματα όπως η

² Πράξη του Συμβουλίου της 26ης Ιουλίου 1995 για την κατάρτιση της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ΕΕ C 316 της 27.11.1995, σ. 48.

³ Και τα 28 κράτη μέλη εκτός από τη Δανία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

⁴ https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/organized-crime-and-human-trafficking/corruption/experience-sharing-programme_en.

διαφθορά στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων σε τοπικό επίπεδο, η πολιτική αсуλία και η διαφθορά στον ιδιωτικό τομέα.

Η OLAF συνέβαλε με την εμπειρογνωσία της σε διάφορα ευρωπαϊκά και διεθνή φόρουμ για την καταπολέμηση της διαφθοράς, ειδικότερα στο EPAC/EACN⁵. Το δίκτυο αυτό, που τελεί υπό την προεδρία του γενικού γραμματέα της OLAF έως τον Νοέμβριο του 2016, εξέδωσε τη δήλωση της Ρίγας του Νοεμβρίου 2016⁶, με την οποία καλεί τους Ευρωπαίους αρμόδιους λήψης αποφάσεων να εντείνουν τις προσπάθειες καταπολέμησης της διαφθοράς.

2.1.5. Πρόταση της Επιτροπής για την αναθεώρηση του δημοσιονομικού κανονισμού και ορισμένων τομεακών δημοσιονομικών κανόνων (Omnibus)

Τον Σεπτέμβριο του 2016, η Επιτροπή πρότεινε, σε ενιαία πράξη, μια φιλόδοξη αναθεώρηση των γενικών δημοσιονομικών κανόνων, συνοδευόμενη από αντίστοιχες αλλαγές στους τομεακούς δημοσιονομικούς κανόνες, οι οποίοι καθορίζονται σε 15 νομοθετικές πράξεις που αφορούν τα πολυετή προγράμματα⁷. Κατά τον σχεδιασμό απλούστερων και πιο ευέλικτων δημοσιονομικών κανόνων της ΕΕ, η Επιτροπή μερίμνησε ώστε να μην υπονομεύεται η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, η οποία εξακολουθεί να αποτελεί βασικό στόχο. Η πρόταση ενισχύει επίσης τους κανόνες που πρέπει να τηρούν οι εκτελεστικοί εταίροι της ΕΕ σχετικά με τη φοροαποφυγή και καθιστά σαφές ότι το καθήκον της αποφυγής συγκρούσεων συμφερόντων ισχύει χωρίς εξαιρέσεις για όλους τους τρόπους εκτέλεσης των κονδυλίων της ΕΕ (και σε επίπεδο κρατών μελών). Ενοποιεί επίσης τα ισχύοντα συστήματα για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ έναντι της απάτης και των δημοσιονομικών παρατυπιών⁸. Απλουστεύει τους δημοσιονομικούς κανόνες της ΕΕ ώστε να διευκολυνθεί η μείωση του κόστους και του χρόνου που απαιτείται για την εκτέλεση των κονδυλίων της ΕΕ, καθώς και του αριθμού των σφαλμάτων. Αναμένεται επίσης να αυξήσει τον αντίκτυπο των πολιτικών και τα αποτελέσματά τους στην πράξη.

2.1.6. Διεθνής συνεργασία

Για την καλύτερη καταπολέμηση της απάτης σε βάρος του προϋπολογισμού της ΕΕ πέραν των συνόρων της ΕΕ, η OLAF διαπραγματεύεται επίσης διατάξεις για την καταπολέμηση της απάτης σε διεθνείς συμφωνίες της ΕΕ, όπως συμφωνίες σύνδεσης και εταιρικής σχέσης. Το 2016, συμπεριλήφθηκαν διατάξεις για την καταπολέμηση της απάτης στη συνολική και ενισχυμένη συμφωνία εταιρικής σχέσης ΕΕ-Αρμενίας. Ολοκληρώθηκαν επίσης οι διαπραγματεύσεις σχετικά με τις διατάξεις για την καταπολέμηση της απάτης που περιλαμβάνονται στη συμφωνία πολιτικού διαλόγου και συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και της Κούβας και η συμφωνία μονογραφήθηκε στις 11 Μαρτίου 2016.

⁵ Ευρωπαίοι εταίροι για την καταπολέμηση της διαφθοράς (EPAC)/Ευρωπαϊκό δίκτυο σημείων επαφής για την καταπολέμηση της διαφθοράς (EACN).

⁶ http://www.epac-eacn.org/images/EPAC_EACN_Riga_Declaration_2016_FINAL.pdf.

⁷ COM(2016) 605, Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2012/2002, των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014, (ΕΕ) αριθ. 652/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της απόφασης 541/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

⁸ Διευρύνοντας την αρμοδιότητα της Επιτροπής για ανάληψη δράσης σε σχέση με το σύστημα έγκαιρου εντοπισμού και αποκλεισμού στην άμεση και έμμεση εκτέλεση (βλέπε επίσης τμήμα 7).

Με σκοπό την ενίσχυση της συνεργασίας για τη διεξαγωγή ερευνών πέραν των συνόρων της ΕΕ, το 2016 η OLAF σύναψε έξι συμφωνίες διοικητικής συνεργασίας με αρχές εταίρους τρίτων χωρών και διεθνείς οργανισμούς⁹.

2.1.7. Στρατηγική της Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης (CAFS)

Η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο επικαιροποίησης της CAFS, η οποία εγκρίθηκε στις 24 Ιουνίου 2011¹⁰. Στόχος της CAFS είναι να βελτιωθούν η πρόληψη, ο εντοπισμός και η διερεύνηση περιπτώσεων απάτης και να εξασφαλιστεί ότι η επιβολή επαρκών κυρώσεων, η ανάκτηση και η αποτροπή κατέχουν περίοπτη θέση στην ατζέντα της Επιτροπής.

Η στρατηγική έχει εφαρμοστεί πλέον πλήρως, γεγονός που σημαίνει ότι όλες οι δράσεις έχουν ολοκληρωθεί ή βρίσκονται σε εξέλιξη. Στο επίκεντρο βρίσκονται τομεακές στρατηγικές και σχέδια δράσης που αντιμετωπίζουν την απάτη στους οικείους τομείς πολιτικής. Διατηρώντας την προσέγγιση αυτή, η επικαιροποιημένη στρατηγική θα δώσει μεγαλύτερη έμφαση στην ενσωμάτωση μέτρων καταπολέμησης της απάτης στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής και, ειδικότερα, στην υποβολή εκθέσεων σχετικά με την εφαρμογή μέτρων καταπολέμησης της απάτης. Στην επικαιροποιημένη CAFS προβλέπεται να συμπεριληφθεί ειδικό κεφάλαιο για τους παραδοσιακούς ίδιους πόρους (ΠΙΠ) ως συνέχεια στα αποτελέσματα του ελέγχου που διενεργήθηκε το 2016 από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου (IAS) της Επιτροπής σχετικά με τις επιδόσεις και τον συντονισμό των δραστηριοτήτων καταπολέμησης της απάτης στον τομέα των παραδοσιακών ιδίων πόρων (ΠΙΠ).

Όλες οι υπηρεσίες της Επιτροπής (48 συνολικά) έχουν θεσπίσει τομεακές στρατηγικές για την καταπολέμηση της απάτης (AFS) στον τομέα πολιτικής που υπάγεται στην αρμοδιότητά τους. Καθεμία από τις στρατηγικές αυτές πρέπει να επικαιροποιείται τακτικά ώστε να αποτυπώνει τις αλλαγές στο περιβάλλον καταπολέμησης της απάτης.

Το δίκτυο πρόληψης και εντοπισμού περιπτώσεων απάτης (FPDNet) της Επιτροπής ενέκρινε επικαιροποιημένη μεθοδολογία για τις εν λόγω στρατηγικές. Η μεθοδολογία αυτή αφορούσε την περαιτέρω ενσωμάτωση μέτρων καταπολέμησης της απάτης στον κύκλο στρατηγικού σχεδιασμού και προγραμματισμού (SPP) και στον κύκλο παρακολούθησης – από τον εντοπισμό κινδύνων απάτης μέχρι τον έλεγχο και την παρακολούθηση περιπτώσεων απάτης. Με τον τρόπο αυτό, οι στρατηγικές για την καταπολέμηση της απάτης καθίστανται αναπόσπαστο μέρος της διαχείρισης κινδύνου της Επιτροπής, εξακολουθώντας παράλληλα να αποδίδουν την ειδική προσοχή που απαιτεί η απάτη.

Οι 16 υπηρεσίες της Επιτροπής που επικαιροποίησαν τη στρατηγική τους το 2016 ανέφεραν ότι είχαν χρησιμοποιήσει την επικαιροποιημένη μεθοδολογία και τις κατευθυντήριες γραμμές που παρείχε η OLAF για την ανάπτυξη των στρατηγικών των ΓΔ για την καταπολέμηση της απάτης.

Παράδειγμα από τον EASME

Το 2016, ο Εκτελεστικός Οργανισμός για τις Μικρομεσαίες επιχειρήσεις (EASME) χρησιμοποίησε την επικαιροποιημένη μεθοδολογία για να επικαιροποιήσει τη στρατηγική του για την καταπολέμηση της απάτης. Η αξιολόγηση κινδύνου απάτης του οργανισμού έχει

⁹ Π.χ. με την εθνική υπηρεσία καταπολέμησης της διαφθοράς της Ουκρανίας και με τις τελωνειακές αρχές της Λευκορωσίας και της Ταϊβάν.

¹⁰ COM(2011) 376 final.

πλέον ενσωματωθεί στην ετήσια διαδικασία αξιολόγησης κινδύνου. Οι κυριότεροι κίνδυνοι απάτης που αντιμετωπίζει ο EASME είναι η λογοκλοπή και οι διπλοχρηματοδοτήσεις, καθώς και οι σκόπιμες δηλώσεις αυξημένων δαπανών ή οι ψευδείς δηλώσεις δαπανών. Οι εν λόγω κίνδυνοι και τα μέτρα περιορισμού τους παρακολουθούνται στενά στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας διαχείρισης κινδύνου.

Ο EASME έλαβε μέτρα περιορισμού και διενήργησε ενισχυμένους ελέγχους για τους εν λόγω κινδύνους, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη την αρχή της σχέσης κόστους/οφέλους. Αυτό σημαίνει ότι εφαρμόζονται έλεγχοι με βάση τον κίνδυνο και ότι τα έργα υψηλού κινδύνου παρακολουθούνται στενότερα.

Όσον αφορά ορισμένους κινδύνους (π.χ. λογοκλοπή), ο EASME συμμετείχε στη δοκιμή εργαλείων των προγραμμάτων «Ορίζων 2020», τα οποία χρησιμοποιούνται σε όλες τις υπηρεσίες της Επιτροπής που δραστηριοποιούνται στον τομέα της έρευνας.

Η εφαρμογή των στρατηγικών για την καταπολέμηση της απάτης παρακολουθείται τακτικά στο πλαίσιο του κύκλου επιδόσεων της Επιτροπής. Δεδομένου ότι κάθε τομέας πολιτικής έχει τα δικά του ειδικά χαρακτηριστικά όσον αφορά την απάτη, δεν υπάρχει καθολική προσέγγιση στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων καταπολέμησης της απάτης. Οι περισσότερες υπηρεσίες της Επιτροπής διοργανώνουν δραστηριότητες ευαισθητοποίησης σε θέματα απάτης, όπως προγράμματα κατάρτισης και σεμινάρια¹¹.

2.1.8. Υλοποίηση του προγράμματος *Hercule*

Το πρόγραμμα *Hercule III*¹² (2014-2020) προάγει τις δράσεις για την καταπολέμηση της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας που θίγει τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ. Το 2016, τρίτο έτος της υλοποίησής του¹³, διατέθηκε προϋπολογισμός 14,5 εκατ. EUR για:

- τη χρηματοδότηση δράσεων με σκοπό την ενίσχυση της επιχειρησιακής και τεχνικής ικανότητας των τελωνειακών αρχών και των αστυνομικών δυνάμεων στα κράτη μέλη, καθώς και την παροχή υποστήριξης ΤΠ, οι οποίες καλύπτουν τουλάχιστον το 70 % του προϋπολογισμού του προγράμματος·
- δραστηριότητες κατάρτισης και συνέδρια, συμπεριλαμβανομένης της παροχής ψηφιακής εγκληματολογικής κατάρτισης σε προσωπικό που απασχολείται σε υπηρεσίες επιβολής του νόμου των κρατών μελών και χωρών εταίρων, οι οποίες καλύπτουν περίπου το 30 % του προϋπολογισμού.

Η Επιτροπή (OLAF) άρχισε να λαμβάνει τις πρώτες εκθέσεις, στις οποίες αποτυπώνονται τα απτά αποτελέσματα των δραστηριοτήτων που έχουν διεξαχθεί από την έναρξη λειτουργίας του προγράμματος το 2014. Σημαντικά επιτεύγματα αναφέρθηκαν σε σχέση με τα λαθραία και παραποιημένα τσιγάρα και προϊόντα καπνού: πραγματοποιήθηκαν κατασχέσεις με τη βοήθεια εξοπλισμού και κατάρτισης που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος¹⁴.

¹¹ Βλ. COM (2017) 351 final, Μέρος 2/2, σ. 79.

¹² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 250/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014.

¹³ Απόφαση C(2016) 868 της Επιτροπής της 17ης Φεβρουαρίου 2016.

¹⁴ Για λεπτομέρειες βλέπε έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, υποσημείωση 1 σημείο ν).

2.2. Μέτρα που λήφθηκαν από τα κράτη μέλη

2.2.1. Συνοπτική παρουσίαση

Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να αναφέρουν έως τρία βασικά μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης. Η παρούσα συνοπτική παρουσίαση παρέχει διεξοδική επισκόπηση των τάσεων και προτεραιοτήτων για τα μέτρα καταπολέμησης της απάτης που εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη, αλλά δεν είναι εξαντλητική· έχουν ληφθεί πολλά ακόμη μέτρα τα οποία παρουσιάζονται αναλυτικά σε συνοδευτικό έγγραφο¹⁵.

Το 2016, τα κράτη μέλη ανέφεραν 80 μέτρα για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ και την καταπολέμηση της απάτης για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020.

Τα μέτρα των κρατών μελών κάλυπταν ολόκληρο τον κύκλο καταπολέμησης της απάτης, κυρίως στον τομέα της επιμερισμένης διαχείρισης, ενώ ακολουθούσαν μέτρα σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις, τις συγκρούσεις συμφερόντων, τη διαφθορά, τις AFCOS¹⁶, τον ορισμό της απάτης, τη στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης, το οργανωμένο και οικονομικό έγκλημα και τους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος. Όσον αφορά τον κύκλο καταπολέμησης της απάτης, τα περισσότερα μέτρα αφορούσαν την πρόληψη και ακολουθούσαν ο εντοπισμός, η διερεύνηση και η δίωξη, η ανάκτηση και η επιβολή κυρώσεων. Η πλειονότητα των μέτρων ήταν τομεακά (73 %) και όχι γενικά (27 %). Είκοσι από τα τομεακά μέτρα αφορούσαν τα έσοδα στους τομείς της φορολογικής απάτης (60 %) και των δασμών (40 %). Σαραντα ένα μέτρα αφορούσαν τις δαπάνες και κάλυπταν όλους τους τομείς του προϋπολογισμού.

2.2.1.1. Εθνικές στρατηγικές για την καταπολέμηση της απάτης (NAFS)

Έως το τέλος του 2016, εννέα κράτη μέλη είχαν θεσπίσει εθνική στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης και την είχαν διαβιβάσει στην Επιτροπή¹⁷. Ο αριθμός αυτός είναι υψηλότερος σε σχέση με το 2015 και καταδεικνύει τη δέσμευση των κρατών μελών όσον αφορά την υιοθέτηση στρατηγικής προσέγγισης για την καταπολέμηση της απάτης και των παρατυπιών που είναι επιζήμιες για τον προϋπολογισμό της ΕΕ και τους εθνικούς προϋπολογισμούς. Η Επιτροπή χαιρετίζει τις εξελίξεις αυτές και καλεί όλα τα υπόλοιπα κράτη μέλη να εκπονήσουν τέτοιες στρατηγικές.

2.2.1.2. Υπηρεσίες συντονισμού της καταπολέμησης της απάτης (AFCOS)

Διάφορα κράτη μέλη έλαβαν μέτρα για τη βελτίωση των ανωτέρω υπηρεσιών συντονισμού, συμπεριλαμβανομένων της Δανίας (εγχειρίδιο AFCOS για την καταπολέμηση της απάτης), της Γαλλίας (εθνική στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης), της Κροατίας (μεθοδολογία διαχείρισης για την προώθηση της πρόληψης της απάτης), της Λετονίας (επιχειρησιακή στρατηγική και σχέδιο δράσης για την περίοδο 2017-2019), της Μάλτας (δραστηριότητες πρόληψης της απάτης σε συνεργασία με άλλες AFCOS), των Κάτω Χωρών (δημιουργία ομάδας AFCOS) και της Φινλανδίας (δημιουργία εθνικού δικτύου AFCOS).

¹⁵ Για λεπτομέρειες βλέπε έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, υποσημείωση 1 σημείο i).

¹⁶ Βλ. τμήμα 2.2.1.2.

¹⁷ Τα εννέα κράτη μέλη είναι τα εξής: Βουλγαρία, Γαλλία, Ελλάδα, Ιταλία, Κροατία, Μάλτα, Ουγγαρία, Σλοβακία και Τσεχική Δημοκρατία. Επιπλέον, η Λετονία και η Ρουμανία θέσπισαν NAFS για την καταπολέμηση της απάτης και τη διαβίβασαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά το πρώτο τρίμηνο του 2017. Το Βέλγιο, οι Κάτω Χώρες και η Πολωνία ανέφεραν ότι βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία εκπόνησης NAFS, ενώ η Αυστρία και η Λιθουανία ανέφεραν την έκδοση ειδικών εγγράφων στρατηγικής.

2.2.1.3. Δημόσιες συμβάσεις

Στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων λήφθηκαν διάφορα μέτρα, δεδομένου ότι τα κράτη μέλη έπρεπε να μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο τις οδηγίες 2014/23/ΕΕ¹⁸, 2014/24/ΕΕ¹⁹ και 2014/25/ΕΕ²⁰ έως τον Απρίλιο του 2016. Δέκα κράτη μέλη²¹ ανέφεραν τη λήψη μέτρων για την εναρμόνιση της εθνικής τους νομοθεσίας για τις δημόσιες συμβάσεις με τη νομοθεσία της ΕΕ. Έντεκα κράτη μέλη δεν έχουν μεταφέρει ακόμη πλήρως στο εθνικό τους δίκαιο τις τρεις οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις.

2.2.1.4. Άλλα

Το Βέλγιο, η Γαλλία, η Λιθουανία, η Ρουμανία, η Σλοβενία και η Τσεχική Δημοκρατία ανέφεραν τη λήψη μέτρων κατά της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος το 2016.

Διάφορα άλλα μέτρα αναφέρθηκαν από τα ακόλουθα κράτη μέλη: Βέλγιο (στόχευση των φορολογικών παραδείσεων), Ισπανία (βελτίωση του εντοπισμού περιπτώσεων απάτης), Γαλλία (προστασία μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος), Κροατία (κατάρτιση στην καταπολέμηση της απάτης), Ιταλία (εκστρατείες επιθεώρησης), Λιθουανία (ηλεκτρονικό εργαλείο για τις ποινικές διαδικασίες), Ουγγαρία (κατάρτιση στην καταπολέμηση της απάτης και ενίσχυση της συνεργασίας), Κάτω Χώρες (ευαισθητοποίηση σε θέματα απάτης) και Αυστρία (κεντρικό μητρώο λογαριασμών).

2.2.2. Εφαρμογή των συστάσεων του 2015

Στην έκθεση του 2015²² για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, η Επιτροπή συνέστησε στα κράτη μέλη:

- α) να επιτύχουν τη σωστή ισορροπία ανάμεσα στη διευκόλυνση του εμπορίου και την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ· να ανταλλάσσουν εμπειρίες που αφορούν τον εντοπισμό υποθέσεων απάτης ή παρατυπιών κατά τον εκτελωνισμό· να συνεργάζονται στενά και να ανταλλάσσουν πληροφορίες μεταξύ τους σχετικά με τους ελέγχους/την εποπτεία μετά τον εκτελωνισμό και να ενσωματώνουν τις πληροφορίες που λαμβάνουν μέσω των συστημάτων CRMS²³, AFIS²⁴ ή OWNRES²⁵ στη διαχείριση κινδύνου·
- β) να προσαρμόσουν τις στρατηγικές τελωνειακών ελέγχων, συνεκτιμώντας τα αποτελέσματα των οικειοθελών παραδοχών·
- γ) να βελτιώσουν περαιτέρω την ποιότητα των πληροφοριών που υποβάλλονται σχετικά με παρατυπίες μέσω του συστήματος διαχείρισης παρατυπιών (IMS)·
- δ) να σχεδιάζουν και να εστιάζουν τις δραστηριότητες ελέγχου και εποπτείας με βάση την ανάλυση κινδύνου και τα κατάλληλα εργαλεία ΤΠ και να χρησιμοποιούν εργαλεία όπως το ARACHNE²⁶, το IMS και το εργαλείο Fraud Risk Assessment.

¹⁸ ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 1.

¹⁹ ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65.

²⁰ ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 243.

²¹ Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Κύπρος, Λετονία, Ουγγαρία, Ρουμανία και Εσθονία.

²² COM (2016) 472 final της 14.7.2016, σ. 29-31.

²³ Σύστημα διαχείρισης τελωνειακών κινδύνων.

²⁴ Σύστημα πληροφοριών για την καταπολέμηση της απάτης.

²⁵ Βάση δεδομένων για την κοινοποίηση παρατυπιών στον τομέα των παραδοσιακών ιδίων πόρων.

²⁶ Το ARACHNE είναι εργαλείο ΤΠ βαθμολόγησης του κινδύνου για το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΚΤ, το οποίο έχει αναπτυχθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και έχει τεθεί στη διάθεση των εθνικών αρχών.

Ορισμένα κράτη μέλη²⁷ ανέφεραν ότι είχε επιτευχθεί ισορροπία ανάμεσα στη διευκόλυνση του εμπορίου και την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ· άλλα κράτη μέλη²⁸ εφαρμόζουν μέτρα για τη διασφάλιση της ισορροπίας αυτής.

Δεκαοκτώ κράτη μέλη²⁹ διαβίβασαν πληροφορίες που έλαβαν από άλλα κράτη μέλη ή υπηρεσίες της Επιτροπής στα εθνικά αρμόδια όργανά τους για αξιολόγηση και ανάλυση κινδύνου.

Ορισμένα κράτη μέλη³⁰ ανέφεραν ότι έχουν λάβει υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής για προγραμματισμό σε ετήσια βάση των ανθρώπινων και χρηματικών πόρων που απαιτούνται για την επαλήθευση των πληροφοριών που λαμβάνονται με τη μορφή οικειοθελών παραδοχών. Διάφορα κράτη μέλη³¹ ανέφεραν ότι έχουν συμπεριλάβει τις πληροφορίες αυτές στην ανάλυση και διαχείριση κινδύνου με σκοπό την ελαχιστοποίηση των κινδύνων και τις χρησιμοποιούν στο πλαίσιο ελέγχων μετά τον εκτελωνισμό.

Τα έξι κράτη μέλη³² για τα οποία διατυπώθηκε συγκεκριμένη σύσταση να ενισχύσουν τα συστήματά τους όσον αφορά τον εντοπισμό και/ή την κοινοποίηση υποθέσεων απάτης, υπέβαλαν έκθεση σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί. Η Γαλλία και η Λιθουανία εξήγησαν τα μέτρα που έλαβαν για τη βελτίωση της κοινοποίησης παρατυπιών. Η Ισπανία επισήμανε ότι διαπιστώθηκε αύξηση στον αριθμό των παρατυπιών που κοινοποιήθηκαν χάρη στην αποτελεσματικότητα του συστήματος εντοπισμού.

Σε σχέση με τη χρήση ανάλυσης κινδύνου και εργαλείων ΤΠ (ARACHNE, IMS και εργαλείο Fraud Risk Assessment), ορισμένα κράτη μέλη³³ ανέφεραν ότι χρησιμοποιούν ορισμένα από τα εργαλεία αυτά σε συνδυασμό με τα δικά τους εργαλεία, ενώ άλλα κράτη μέλη³⁴ ανέφεραν ότι χρησιμοποιούν κυρίως δικά τους εναλλακτικά εργαλεία. Το IMS χρησιμοποιείται ευρέως από όλα τα κράτη μέλη³⁵ που παρείχαν πληροφορίες σχετικά με τη συγκεκριμένη σύσταση³⁶.

2.3. Περίληψη στατιστικών στοιχείων σχετικά με παρατυπίες και περιπτώσεις απάτης που εντοπίστηκαν³⁷

Το 2016, κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή 19 080 παρατυπίες (δόλιες και μη δόλιες), ήτοι λιγότερες κατά 15 % σε σχέση με το 2015. Οι παρατυπίες αυτές αφορούσαν συνολικά περίπου 2,97 δισ. EUR, ήτοι ποσό κατά 8 % μικρότερο σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

²⁷ Βέλγιο, Βουλγαρία, Γερμανία, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Κύπρος, Ουγγαρία, Πολωνία, Ρουμανία, Φινλανδία και Σουηδία.

²⁸ Δανία και Σλοβενία.

²⁹ Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Εσθονία, Ιρλανδία, Ισπανία, Γαλλία, Κροατία, Ιταλία, Κύπρος, Λιθουανία, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβενία, Σλοβακία, Φινλανδία και Σουηδία.

³⁰ Βέλγιο, Δανία, Γερμανία, Εσθονία, Ιρλανδία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Κύπρος, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Πολωνία, Σλοβακία και Σουηδία.

³¹ Βέλγιο, Γερμανία, Εσθονία, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Κύπρος, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Πολωνία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο.

³² Ισπανία, Γαλλία, Λιθουανία, Αυστρία, Φινλανδία και Ηνωμένο Βασίλειο.

³³ Βέλγιο, Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Γερμανία, Εσθονία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Κροατία, Ιταλία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβενία, Σλοβακία και Ηνωμένο Βασίλειο.

³⁴ Ιρλανδία, Μάλτα, Φινλανδία και Σουηδία.

³⁵ Βέλγιο, Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Γερμανία, Εσθονία, Ιρλανδία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Κροατία, Ιταλία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Ουγγαρία, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβενία, Σλοβακία, Φινλανδία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο.

³⁶ Για λεπτομέρειες βλέπε έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, υποσημείωση 1 σημείο iii).

³⁷ Για λεπτομερή ανάλυση των παρατυπιών που κοινοποιήθηκαν, βλέπε έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, υποσημείωση 1 σημείο ii).

Ο εντοπισμός παρατυπίας συνεπάγεται ότι έχουν ληφθεί διορθωτικά μέτρα για την ανάκτηση των σχετικών παράτυπων χρηματικών ποσών και ότι έχει κινηθεί ποινική διαδικασία εάν υπάρχει υπόνοια απάτης.

2.3.1. Δόλιες παρατυπίες που εντοπίστηκαν

Ο αριθμός των παρατυπιών που κοινοποιούνται ως δόλιες (συμπεριλαμβανομένων των υποθέσεων υπόνοιας απάτης ή βεβαιωμένης απάτης) και τα σχετικά ποσά δεν συσχετίζονται με το επίπεδο της απάτης εις βάρος του προϋπολογισμού της ΕΕ. Αντιθέτως, οι παρατυπίες που κοινοποιούνται ως δόλιες μάλλον υποδεικνύουν πόσες υποθέσεις δυνητικής απάτης εντοπίζονται από τα κράτη μέλη και τους φορείς της ΕΕ.

Το 2016 κοινοποιήθηκαν ως δόλιες 1 410 παρατυπίες (ήτοι το 6 % του συνόλου των παρατυπιών που εντοπίστηκαν και κοινοποιήθηκαν³⁸), ύψους 391 εκατ. EUR (ποσό που αντιστοιχεί στο 13 % των συνολικών χρηματικών ποσών που αποτέλεσαν αντικείμενο παρατυπιών³⁹), οι οποίες αφορούσαν τόσο τις δαπάνες όσο και τα έσοδα. Μεταξύ των τομέων υπάρχουν διαφορές, όπως φαίνεται στον πίνακα 1.

Πίνακας 1: Παρατυπίες που κοινοποιήθηκαν ως δόλιες το 2016

Τομέας προϋπολογισμού (δαπάνες)	Αριθ. παρατυπιών που κοινοποιήθηκαν ως δόλιες	Μεταβολή σε σχέση με το 2015	Σχετικά ποσά (σε εκατ. EUR)	Μεταβολή σε σχέση με το 2015	Ως % επί των πληρωμών
Φυσικοί πόροι	413	-3%	61.8	-13%	0.11%
Στήριξη γεωργικών αγορών και άμεσες ενισχύσεις	128	-29%	12.4	-68%	0.03%
Αγροτική ανάπτυξη	284	22%	49.4	72%	0.44%
Και τα δύο	1	-92%	0.0	-99%	Δ/Υ
Πολιτική συνοχής και αλιεία	407	4%	236.9	-51%	0.48%
ΕΔΕΤ 2014-20	3	200%	0.9	497%	0.00%
Τ. Συνοχής 2007-2013	390	8%	234.3	-45%	A/A
Ιαρθρωτικά ταμεία & ταμείο συνοχής πριν από 2007-2013	4	-60%	0.8	-98%	A/A
Αλιεία	10	-47%	0.9	-71%	0.10%
Εσωτερικές Υποθέσεις	0	-	0	-	0.00%
TEBA, TAME	0	-	0.0	-	0.00%
TEA	0	-	0.0	-	0.00%
Προενταξιακή βοήθεια	28	-3%	3.0	-62%	0.19%
Προενταξιακή βοήθεια (2000-2006)	3	-67%	1.8	-70%	A/A
Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας (2007-2013)	25	25%	1.2	-31%	A/A
Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας (2014-2020)	-	-	-	-	0.00%
Άμεσες δαπάνες	49	880%	6.3	3025%	0.03%
Σύνολο δαπανών	897	6%	308.0	-45%	0.21%

Τομέας προϋπολογισμού (έσοδα)	Αριθ. παρατυπιών που κοινοποιήθηκαν ως δόλιες	Μεταβολή σε σχέση με το 2015	Σχετικά ποσά	Μεταβολή σε σχέση με το 2015	Ως % του ακαθάριστου ποσού των ΠΙΠ που εισπράχθηκε για το 2016
Έσοδα (παραδοσιακοί ίδιοι πόροι)	513	-16%	83	6%	0,33%*
ΣΥΝΟΛΟ	1,410	-3%	391.0	-39%	/

Συγκριτικά με το 2015, ο αριθμός των δόλιων παρατυπιών που κοινοποιήθηκαν το 2016 σημείωσε μικρή πτώση, της τάξης του 3 %, ενώ οι δημοσιονομικές τους επιπτώσεις

³⁸ Ο δείκτης αυτός περιγράφεται ως επίπεδο συχνότητας απάτης (FFL). Βλ. τμήμα 2.3.2 του εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Methodology regarding the statistical evaluation of reported irregularities for 2015», SWD(2016) 237 final.

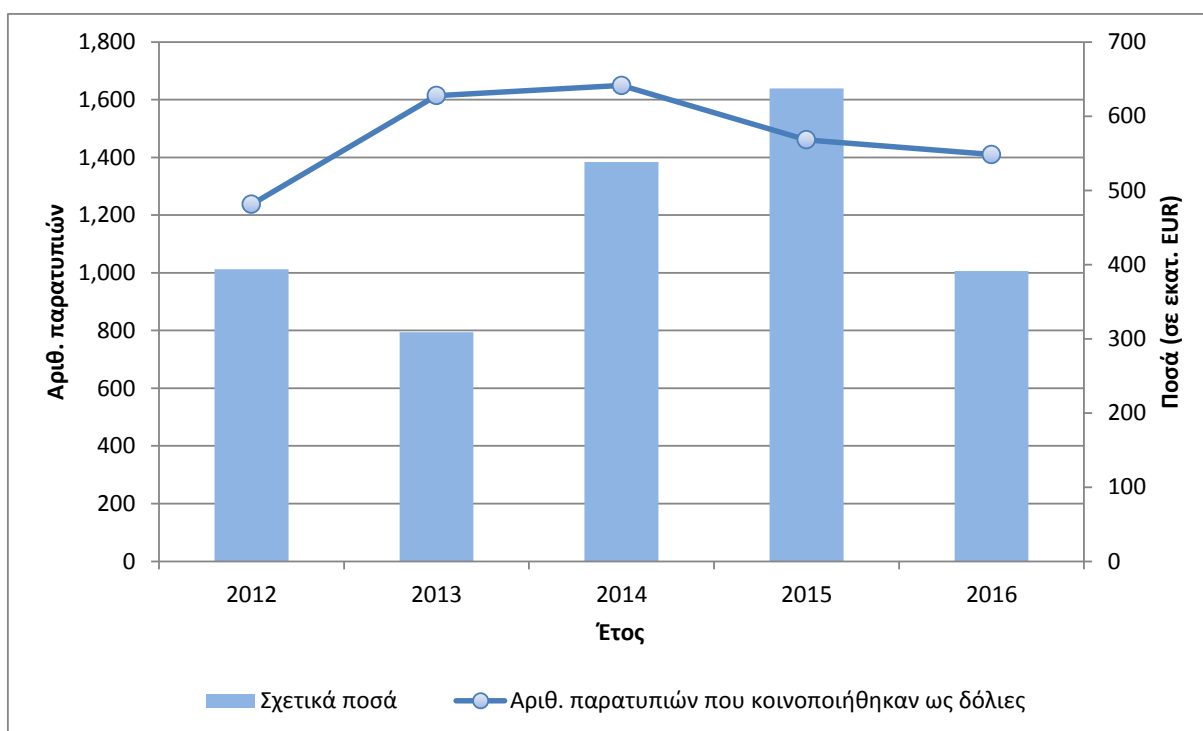
³⁹ Ο δείκτης αυτός περιγράφεται ως επίπεδο ποσού απάτης (FAL). Βλ. υποσημείωση 38.

μειώθηκαν κατά 39 %. Εξετάζοντας τα τελευταία 5 έτη (2012-2016), ο αριθμός των παρατυπιών που κοινοποιήθηκαν ως δόλιες έχει μεταβληθεί ελάχιστα από το 2013: το 2016 ήταν υψηλότερος κατά 14 % σε σχέση με το 2012 και χαμηλότερος κατά 4 % από τον μέσο όρο της πενταετίας. Ωστόσο, οι δημοσιονομικές επιπτώσεις παρουσιάζουν μεγάλη διακύμανση, δεδομένου ότι τα επίμαχα ποσά μπορεί να επηρεάζονται από μεμονωμένες περιπτώσεις που αφορούν πολύ μεγάλα ποσά.

Στο διάγραμμα 1 παρουσιάζονται οι συνολικές τάσεις τα τελευταία πέντε έτη.

Παρατηρούνται ορισμένες μικρές διαφορές στις ετήσιες μεταβολές μεταξύ **εσόδων** και **δαπανών**.

Διάγραμμα 1: Παρατυπίες που κοινοποιήθηκαν ως δόλιες και τα σχετικά ποσά τους, 2012-2016

Ανάλυση του συνόλου των δόλιων παρατυπιών που κοινοποιήθηκαν το 2016, ανά κράτος μέλος και ανά τομέα του προϋπολογισμού, παρατίθεται στο παράρτημα 1.

2.3.2. Μη δόλιες παρατυπίες που εντοπίστηκαν και κοινοποιήθηκαν

Το 2016 κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή 17 670 παρατυπίες ως μη δόλιες (περίπου 15 % λιγότερες από το 2015). Οι αριθμοί σημείωσαν πτώση σε όλους τους τομείς εκτός από τις άμεσες δαπάνες. Οι δημοσιονομικές επιπτώσεις παρέμειναν σχεδόν αμετάβλητες και ανήλθαν σε περίπου 2,58 δισ. EUR, όπως φαίνεται στον πίνακα 2.

Στο παράρτημα 2 παρατίθεται ανάλυση του συνόλου των μη δόλιων παρατυπιών που κοινοποιήθηκαν το 2016, ανά κράτος μέλος και ανά τομέα προϋπολογισμού.

Πίνακας 2: Παρατυπίες που δεν κοινοποιήθηκαν ως δόλιες το 2016

Τομέας προϋπολογισμού (δαπάνες)	Αριθ. παρατυπιών που κοινοποιήθηκαν ως δόλιες	Μεταβολή σε σχέση με το 2015	Σχετικά ποσά (σε εκατ. EUR)	Μεταβολή σε σχέση με το 2015	Ως % επί των πληρωμών
Φυσικοί πόροι	3,489	-17%	211.2	-35%	0.39%
Στήριξη γεωργικών αγορών και άμεσες ενισχύσεις	1056	-15%	74.9	-43%	0.17%
Αγροτική ανάπτυξη	2409	-16%	134.7	-28%	1.21%
Και τα δύο	24	-72%	1.6	-69%	ΔΥ
Πολιτική συνοχής και αλιεία	8,090	-23%	1,826.2	2%	3.74%
ΕΔΕΤ 2014-20	111	11000%	6.0	37702%	0.00%
Τ. Συνοχής 2007-2013	7670	-21%	1,785.0	6%	A/A
Παρθρωπικά ταμεία & ταμείο συνοχής πριν από 2007-2013	50	-92%	8.0	-91%	A/A
Αλιεία	259	42%	27.2	40%	2.89%
Εσωτερικές Υποθέσεις	4	-	0.7	-	0.00%
TEBA, TAME	3	-	0.5	-	0.00%
TEA	1	-	0.2	-	0.00%
Προενταξιακή βοήθεια	92	-6%	7.6	45%	0.49%
Προενταξιακή βοήθεια (2000-2006)	5	-29%	0.3	-75%	A/A
Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας (2007-2013)	86	-5%	7.1	75%	A/A
Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας (2014-2020)	1	-	0.2	-	0.00%
Άμεσες δαπάνες	1861	16%	78.0	-30%	0.42%
Σύνολο δαπανών	13,536	-17%	2,123.7	-5%	1.48%

Τομέας προϋπολογισμού (έσοδα)	Αριθ. παρατυπιών που κοινοποιήθηκαν ως δόλιες	Μεταβολή σε σχέση με το 2015	Σχετικά ποσά	Μεταβολή σε σχέση με το 2015	Ως % του ακαθάριστου ποσού των ΠΙΠ που εισπράχθηκε για το 2016
Έσοδα (παραδοσιακοί ίδιοι πόροι)	4,134	-8%	454	30%	1,81 %*
ΣΥΝΟΛΟ	17,670	-15%	2,577.7	0%	/

3. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ – ΈΣΟΔΑ

3.1. Μέτρα που λήφθηκαν από τα όργανα της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα των εσόδων

3.1.1. Αμοιβαία διοικητική συνδρομή (ΜΑΑ — κανονισμός αριθ. 515/97)

3.1.1.1. Νομοθετικές εξελίξεις

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2015/1525⁴⁰ για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 515/97⁴¹ σχετικά με την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε τελωνειακά ζητήματα προβλέπει τη δημιουργία δύο κεντρικών βάσεων δεδομένων που περιέχουν πληροφορίες για τις κινήσεις των εμπορευματοκιβωτίων και τα εμπορεύματα που εισέρχονται, εξέρχονται ή διαμετακομίζονται από την ΕΕ. Αυτές οι βάσεις δεδομένων τέθηκαν σε λειτουργία την 1η Σεπτεμβρίου 2016. Επιπλέον, το 2016 θεσπίστηκαν οι ακόλουθες πράξεις για την προώθηση της αμοιβαίας συνδρομής σε τελωνειακά ζητήματα: κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2016/757⁴², εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2016/345⁴³ και εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2016/346⁴⁴.

⁴⁰ ΕΕ L 243 της 18.9.2015, σ. 1.

⁴¹ ΕΕ L 82 της 22.3.1997, σ. 1.

⁴² ΕΕ L 126 της 14.5.2016, σ. 1.

⁴³ ΕΕ L 65 της 11.3.2016, σ. 38.

⁴⁴ ΕΕ L 65 της 11.3.2016, σ. 40.

3.1.1.2. Εφαρμογή του άρθρου 43β του κανονισμού αριθ. 515/97

Με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1525 εισήχθη νέο άρθρο (43β) βάσει του οποίου η Επιτροπή πρέπει να αξιολογήσει την ανάγκη διεύρυνσης του ευρετηρίου μηνυμάτων κατάστασης εμπορευματοκιβωτίων (CSM)⁴⁵⁴⁶ και του ευρετηρίου εισαγωγών, εξαγωγών και διαμετακομίσεων (IET), ώστε να περιλαμβάνουν δεδομένα εξαγωγών τα οποία δεν περιορίζονται σε προϊόντα που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης. Επιπλέον, η Επιτροπή πρέπει να αξιολογήσει τη σκοπιμότητα διεύρυνσης του ευρετηρίου μεταφορών, ώστε να περιλαμβάνει δεδομένα σχετικά με τις εισαγωγές, τις εξαγωγές και τη διαμετακόμιση εμπορευμάτων διά ξηράς και αέρος.

Δεδομένου ότι τα ευρετήρια αυτά τέθηκαν σε λειτουργία μόλις την 1η Σεπτεμβρίου 2016, θα ήταν πρόωρο να διευρυνθούν σε άλλες κατηγορίες δεδομένων στο στάδιο αυτό. Ωστόσο, η Επιτροπή διενεργεί επί του παρόντος αξιολογήσεις οι οποίες εστιάζουν ειδικότερα στην προστιθεμένη αξία των πρόσθετων δεδομένων εξαγωγών. Στο πλαίσιο αυτό, βρίσκονται σε εξέλιξη εσωτερικές διαβουλεύσεις και διαβουλεύσεις με τις αρχές των κρατών μελών⁴⁷. Όσον αφορά τη σκοπιμότητα διεύρυνσης του ευρετηρίου μεταφορών σε άλλα μέσα μεταφοράς, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 515/97 παρέχει ήδη τη νομική βάση για τη λήψη δεδομένων. Επί του παρόντος δίνεται έμφαση στον εντοπισμό πηγών πρόσθετων δεδομένων, ενδεχομένως με χρήση των δεδομένων που συλλέγονται στο πλαίσιο του έργου Σύστημα Ελέγχου Εισαγωγών (ICS) II. Η Επιτροπή θα παρουσιάσει τα πορίσματά της στην επόμενη έκθεση PIF.

3.1.1.3. Σύστημα πληροφοριών για την καταπολέμηση της απάτης (AFIS)

Το AFIS συγκεντρώνει εφαρμογές για την καταπολέμηση της απάτης τις οποίες διαχειρίζεται η OLAF με χρήση κοινής τεχνικής υποδομής. Αποτελεί σημαντικό εργαλείο ΤΠ για πολλές διοικήσεις και άλλους χρήστες που δραστηριοποιούνται στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ. Το AFIS προσφέρει επίσης δυνατότητες σημαντικών οικονομικών κλίμακας και συνεργειών για την ανάπτυξη, τη συντήρηση και τη λειτουργία ενός τόσο διευρυμένου και ποικιλόμορφου συνόλου υπηρεσιών και εργαλείων ΤΠ, με σκοπό:

- την έγκαιρη και ασφαλή ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με υποθέσεις απάτης μεταξύ των αρμόδιων εθνικών και ενωσιακών διοικήσεων·
- την αποθήκευση και ανάλυση σχετικών δεδομένων.

Το AFIS καλύπτει δύο βασικούς τομείς:

- αμοιβαία συνδρομή σε τελωνειακά ζητήματα·
- διαχείριση παρατυπιών.

Έως το τέλος του 2016, το AFIS είχε 8 700 εγγεγραμμένους τελικούς χρήστες εκ μέρους τουλάχιστον 1 800 αρμόδιων υπηρεσιών στα κράτη μέλη, σε συνεργαζόμενες τρίτες χώρες, σε διεθνείς οργανισμούς, σε υπηρεσίες της Επιτροπής και σε άλλα όργανα της ΕΕ. Το 2016, οι χρήστες του AFIS αντάλλαξαν 16 900 ηλεκτρονικά μηνύματα. Στις βάσεις δεδομένων

⁴⁵ Βλ. τμήμα 3.1.1.3.

⁴⁶ Το ευρετήριο CSM περιέχει πληροφορίες σχετικά με τις κινήσεις όλων των εμπορευματοκιβωτίων που εισάγονται με πλοίο στην ΕΕ, καθώς και εξαγόμενων εμπορευματοκιβωτίων που περιέχουν προϊόντα τα οποία υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης. Οι πληροφορίες αυτές, με τη μορφή CSM, διαβιβάζονται από τους μεταφορείς απευθείας στην OLAF.

⁴⁷ Τα αποτελέσματα θα συζητηθούν κατά τη συνεδρίαση της ομάδας εμπειρογνομόνων για την αμοιβαία συνδρομή σε τελωνειακά ζητήματα, η οποία θα πραγματοποιηθεί στις 29-30 Ιουνίου 2017.

αμοιβαίας συνδρομής και τις λειτουργικές μονάδες του AFIS ήταν διαθέσιμες συνολικά 13 800 υποθέσεις.

Το σύστημα διαχείρισης παρατυπιών (IMS), το οποίο λειτουργεί στο πλαίσιο της πλατφόρμας AFIS, έλαβε 43 600 νέες κοινοποιήσεις σχετικά με παρατυπίες από κράτη μέλη και υποψήφιες χώρες.

Δύο νέα συστήματα ΤΠ, τα οποία προβλέπονταν στον τροποποιημένο κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 515/97 του Συμβουλίου, έχουν τεθεί σε λειτουργία:

- το ευρετήριο μηνυμάτων κατάστασης εμπορευματοκιβωτίων (CSM)
- και το ευρετήριο εισαγωγών, εξαγωγών και διαμετακομίσεων (IET).

Το 2016, το AFIS έλαβε 182 εκατομμύρια CSM. Το ευρετήριο IET περιλαμβάνει δεδομένα διασαφήσεων σχετικά με εισαγωγές και διαμετακόμιση εμπορευμάτων και σχετικά με εξαγωγές εμπορευμάτων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης.

Υποβλήθηκαν σε επεξεργασία περίπου 2 εκατομμύρια διασαφήσεις εξαγωγής και σχετικά μηνύματα. Το σύστημα πληροφοριών κατά της απάτης στον τομέα της διαμετακόμισης (ATIS) έλαβε πληροφορίες σχετικά με 6,7 εκατομμύρια νέες αποστολές διαμετακόμισης. Οι πληροφορίες αυτές είναι επίσης διαθέσιμες στο ευρετήριο IET.

Το AFIS χρησιμοποιήθηκε για ασφαλή πρόσβαση και ανταλλαγή πληροφοριών σε έντεκα κοινές τελωνειακές επιχειρήσεις (βλ. επόμενο τμήμα).

3.1.1.4. Κοινές τελωνειακές επιχειρήσεις (ΚΤΕ)

Οι ΚΤΕ είναι σύντομες, συντονισμένες και στοχευμένες επιχειρήσεις οι οποίες διεξάγονται από τις τελωνειακές αρχές με σκοπό την καταπολέμηση της παράνομης διασυνοριακής διακίνησης εμπορευμάτων.

Η OLAF συντόνισε και συνεργάστηκε με τα κράτη μέλη σε 12 ΚΤΕ και άλλες επιχειρησιακές δράσεις. Μία ΚΤΕ οργανώθηκε από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τελωνείων με παροχή πληροφοριών από την OLAF. Τέσσερις ΚΤΕ οργανώθηκαν σε συνεργασία με τέσσερα κράτη μέλη και χρηματοδοτήθηκαν από την OLAF.

Προκειμένου να διευκολυνθεί ο συντονισμός στο πλαίσιο ΚΤΕ με μεγάλο αριθμό συμμετεχόντων, η OLAF:

- παρείχε στοιχεία, τεχνική και/ή οικονομική στήριξη·
- διασφάλισε ασφαλή πρόσβαση και ανταλλαγή πληροφοριών μέσω του AFIS·
- διέθεσε τη μόνιμη αίθουσα επιχειρησιακού συντονισμού στις συμμετέχουσες αρχές.

Από τις 12 ΚΤΕ και άλλες δράσεις, ξεχωρίζουν οι ακόλουθες:

Η ΚΤΕ Magnum έθεσε στο στόχαστρο το λαθρεμπόριο προϊόντων καπνού που μεταφέρονται οδικώς στο έδαφος της ΕΕ μέσω των ανατολικών συνόρων της ΕΕ. Η συγκεκριμένη επιχείρηση συντονίστηκε από την εσθονική τελωνειακή διοίκηση και την OLAF, με τη συμμετοχή πέντε κρατών μελών. Στη διάρκεια της επιχείρησης κατασχέθηκαν περίπου 11 εκατομμύρια τσιγάρα.

Η ΚΤΕ Warehouse III έθεσε στο στόχαστρο το λαθρεμπόριο και την έξοδο προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης (προϊόντα καπνού, ορυκτέλαια/ορυκτά καύσιμα και ορισμένες αλκοόλες) από καθεστώτα αναστολής δασμών και φόρων. Η συγκεκριμένη επιχείρηση συντονίστηκε από τη φινλανδική τελωνειακή διοίκηση και την OLAF, με τη συμμετοχή όλων των κρατών μελών και την υποστήριξη της Ευρωπόλ. Τα αποτελέσματα της επιχείρησης αυτής βρίσκονται ακόμη υπό αξιολόγηση.

Η ΚΤΕ Orion έθεσε στο στόχαστρο προϊόντα που προέρχονται από τρίτες χώρες και τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία μέσω της τελωνειακής διαδικασίας 42⁴⁸. Συντονίστηκε από την ελληνική τελωνειακή διοίκηση και την OLAF με τη συμμετοχή των τελωνειακών αρχών 23 κρατών μελών σε στενή συνεργασία με τις φορολογικές αρχές. Η Ευρωπόλ υποστήριξε την επιχείρηση. Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης ΚΤΕ οι τελωνειακές αρχές διαπίστωσαν διάφορες περιπτώσεις δήλωσης χαμηλότερης δασμολογητέας αξίας και εσφαλμένης κατάταξης προϊόντων κατά την εισαγωγή, καθώς και μια ομάδα αφανών εμπορών οι οποίοι «εξαφανίστηκαν» προκειμένου να αποφύγουν την καταβολή τελωνειακών δασμών και ΦΠΑ.

Η ΚΤΕ Wafers έθεσε στο στόχαστρο παραποιημένους ημιαγωγούς που εισάγονται στην ΕΕ από την Ασία μέσω ταχυδρομικών υπηρεσιών/υπηρεσιών ταχυμεταφοράς. Τα αποτελέσματα της επιχείρησης αυτής βρίσκονται ακόμη υπό αξιολόγηση. Η συγκεκριμένη επιχείρηση συντονίστηκε από την ολλανδική τελωνειακή διοίκηση και την OLAF, με τη συμμετοχή 12 κρατών μελών και την υποστήριξη της Ευρωπόλ, σε στενή συνεργασία με τον κλάδο.

Επιχειρήσεις Kerguelen, Kiribati, Killick, Kheops και Pascal — Οι περιφερειακές αυτές επιχειρήσεις θαλάσσιας επιτήρησης, υπό τον συντονισμό των γαλλικών τελωνειακών αρχών, είχαν ως στόχο τον εντοπισμό παράνομης διακίνησης ευαίσθητων εμπορευμάτων διά θαλάσσης στον Ατλαντικό και τη Μεσόγειο. Αποτέλεσμα των επιχειρήσεων ήταν η κατάσχεση περισσότερων από 8 τόνων ρητίνης κάνναβης και 400 κιλών κοκαΐνης, καθώς και η σύλληψη 17 ατόμων.

Η κοινή δράση Hansa, υπό την καθοδήγηση των τελωνειακών αρχών του Ηνωμένου Βασιλείου σε συνεργασία με την Ευρωπόλ και την υποστήριξη της OLAF, έθεσε στο στόχαστρο την εσωτερική διακίνηση λαθραίων εμπορευμάτων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, κυρίως τσιγάρων. Η τελική αξιολόγηση βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη.

Η επιχείρηση Octopus, η οποία οργανώθηκε από τις γαλλικές τελωνειακές αρχές σε συνεργασία με την OLAF, έθεσε στο στόχαστρο την απάτη στον τομέα των εσόδων σε σχέση με την τελωνειακή διαδικασία 42 και συνέβαλε στην αποκάλυψη διάφορων δόλιων εταιρειών και μεγάλων ποσών διαφυγόντων δασμών και ΦΠΑ. Ως αποτέλεσμα των αυξημένων ελέγχων, κατασχέθηκαν περισσότερα από 6 000 παραποιημένα προϊόντα.

Η επιχείρηση Gryphon II, η οποία οργανώθηκε από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τελωνείων με τη συμμετοχή της OLAF, έθεσε στο στόχαστρο το παράνομο εμπόριο προϊόντων καπνού. Αποτέλεσμα της επιχείρησης ήταν η κατάσχεση 729 εκατομμυρίων τσιγάρων, 287 000 πούρων και 250 τόνων άλλων προϊόντων καπνού, καθώς και εξαρτημάτων μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή τσιγάρων, μετρητών και περισσότερων από 12 εκατομμυρίων σφραγίδων ειδικού φόρου κατανάλωσης.

---

⁴⁸ Η τελωνειακή διαδικασία 42 προβλέπει τη θέση μη ενωσιακών εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία σε κράτος μέλος της ΕΕ με απαλλαγή από την καταβολή ΦΠΑ κατά την εισαγωγή υπό τον όρο ότι τα εμπορεύματα θα μεταφερθούν σε άλλο κράτος μέλος στο πλαίσιο ενδοκοινοτικής συναλλαγής.

3.1.2. Διατάξεις περί αμοιβαίας συνδρομής και καταπολέμησης της απάτης σε διεθνείς συμφωνίες

Στο πλαίσιο του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 515/97, ο κατάλογος των συμφωνιών αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής⁴⁹, οι οποίες είναι σε ισχύ και αποτελούν τη νομική βάση για την ανταλλαγή πληροφοριών με τρίτες χώρες σχετικά με περιπτώσεις απάτης και παρατυπίες, διευρύνθηκε το 2016 ώστε να συμπεριληφθούν οι ακόλουθοι εταίροι: Καζακστάν, Ακτή Ελεφαντοστού, Γκάνα και Κοσσυφοπέδιο*. Επιπλέον, ολοκληρώθηκαν οι διαπραγματεύσεις με την Αρμενία για την επικαιροποίηση της προηγούμενης συμφωνίας. Οι διαπραγματεύσεις με τη Mercosur (Αργεντινή, Βραζιλία, Παραγουάη και Ουρουγουάη) έχουν σημειώσει ικανοποιητική πρόοδο.

Η ΕΕ έχει σημειώσει επίσης πρόοδο στις εν εξελίξει διαπραγματεύσεις σχετικά με τη συμπερίληψη ρήτρας για την καταπολέμηση της απάτης στις συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών με την Ιαπωνία, τις ΗΠΑ, το Μεξικό, τη Mercosur και την Τυνησία.

3.1.3. Καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού

Η Επιτροπή εξετάζει τα προκαταρκτικά αποτελέσματα της ανακοίνωσης που εξέδωσε το 2013 με τίτλο «Ενίσχυση της καταπολέμησης του λαθρεμπορίου τσιγάρων και άλλων μορφών παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού – Μια συνολική στρατηγική της ΕΕ»⁵⁰, η οποία συνοδευόταν από ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης. Τον Μάιο του 2017 δημοσιεύθηκε έκθεση προόδου στην οποία παρέχεται επισκόπηση των βασικών πρωτοβουλιών που λήφθηκαν έκτοτε και ανάλυση της παράνομης αγοράς προϊόντων καπνού, και διατυπώνονται προτάσεις για περαιτέρω προβληματισμό και ανάληψη δράσης⁵¹.

3.1.4. Καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ

Στις 7 Απριλίου 2016, η Επιτροπή εξέδωσε σχέδιο δράσης με τίτλο «Προς έναν ενιαίο χώρο ΦΠΑ στην ΕΕ – Η ώρα των αποφάσεων»⁵². Στο εν λόγω σχέδιο καθορίστηκαν 20 μέτρα για την αντιμετώπιση του ελλείμματος ΦΠΑ και την καταπολέμηση της απάτης⁵³ και προτάθηκε να αντιμετωπιστεί η τρέχουσα έκθεση του προσωρινού συστήματος ΦΠΑ στην αποκαλούμενη ενδοκοινοτική απάτη αφανούς εμπόρου μέσω της δημιουργίας οριστικού συστήματος ΦΠΑ με βάση την αρχή του προορισμού και την εφαρμογή περισσότερο επειγόντων μέτρων για την αντιμετώπιση του ελλείμματος ΦΠΑ.

Η έκθεση για το έλλειμμα ΦΠΑ⁵⁴, η οποία δημοσιεύθηκε το 2016, αποκάλυψε έλλειμμα ΦΠΑ ύψους 159,5 δισ. EUR. Στο πλαίσιο του προγράμματος Fiscalis συγκροτήθηκε ομάδα εμπειρογνομόνων ώστε να καταστεί δυνατή η ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τη μέτρηση του ελλείμματος λόγω απάτης στον τομέα του ΦΠΑ.

⁴⁹ Επί του παρόντος, υπάρχουν περισσότερες από 70 συμφωνίες, μεταξύ άλλων και με σημαντικούς εμπορικούς εταίρους της ΕΕ όπως οι ΗΠΑ, η Κίνα και η Ιαπωνία.

* Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και είναι σύμφωνη με την απόφαση 1244/1999 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και τη γνωμοδότηση του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπεδίου.

⁵⁰ COM(2013) 324 final.

⁵¹ COM(2017) 235 final.

⁵² COM(2016) 148 final.

⁵³ https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/vat/action-plan-vat_en

⁵⁴ TAXUD/2015/CC/131, https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2016-09_vat-gap-report_final.pdf.

Στις 21 Δεκεμβρίου 2016, η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου που επιτρέπει την προσωρινή εφαρμογή γενικευμένου μηχανισμού αντιστροφής της επιβάρυνσης⁵⁵ (GRCM) κατόπιν σχετικού αιτήματος ορισμένου αριθμού κρατών μελών.

Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συνέχισαν τη συζήτησή τους σχετικά με νέους τρόπους ενίσχυσης των δραστηριοτήτων του δικτύου Eurofisc με σκοπό τον αποτελεσματικότερο εντοπισμό μηχανισμών απάτης.

Οι διαπραγματεύσεις για τη σύναψη συμφωνίας μεταξύ ΕΕ και Νορβηγίας με αντικείμενο τη διοικητική συνεργασία και την παροχή συνδρομής για την είσπραξη του ΦΠΑ ολοκληρώθηκαν και η συμφωνία αναμένεται να υπογραφεί το 2017.

3.2. Μέτρα των κρατών μελών για την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα των εσόδων

Τα περισσότερα κράτη μέλη ανέφεραν τη λήψη μέτρων για την καταπολέμηση της τελωνειακής απάτης. Η Δανία και η Γαλλία ανέφεραν τη διενέργεια ανάλυσης κινδύνου σε εθνικό επίπεδο· η Ιταλία και η Πορτογαλία ανέφεραν τη διενέργεια αξιολόγησης τελωνειακών κινδύνων σε εθνικό επίπεδο, ενώ η Αυστρία και η Σλοβενία ανέφεραν την ανάπτυξη εθνικής στρατηγικής τελωνειακών ελέγχων. Μέτρα για την καταπολέμηση του οργανωμένου και οικονομικού εγκλήματος και του λαθρεμπορίου αναφέρθηκαν από τη Βουλγαρία, την Ελλάδα και τη Φινλανδία. Μέτρα για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ αναφέρθηκαν από τη Βουλγαρία, την Τσεχική Δημοκρατία, την Ιρλανδία, τη Λιθουανία, τη Λετονία και την Πολωνία.

3.3. Στατιστικά στοιχεία σχετικά με παρατυπίες και περιπτώσεις απάτης που εντοπίστηκαν στον τομέα των εσόδων

3.3.1. Δόλιες παρατυπίες που εντοπίστηκαν⁵⁶

Ο αριθμός των παρατυπιών που κοινοποιήθηκαν ως δόλιες το 2016 ανέρχεται σε 513 (το FFL⁵⁷ είναι 11 %). Ο αριθμός αυτός είναι χαμηλότερος κατά 32 % από τον μέσο όρο πέντε ετών (749 παρατυπίες για την περίοδο 2012-2016). Το σχετικό εκτιμώμενο και βεβαιωμένο ποσό ΠΠΠ (83 εκατ. EUR, το FAL⁵⁸ είναι 15 %) το 2016 είναι χαμηλότερο κατά 30 % από τον μέσο όρο πέντε ετών (119 εκατ. EUR).

Οι επιθεωρήσεις που διενεργήθηκαν από τις υπηρεσίες καταπολέμησης της απάτης και οι τελωνειακοί έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν κατά τον εκτελωνισμό των εμπορευμάτων ήταν εξίσου επιτυχείς μέθοδοι εντοπισμού περιπτώσεων απάτης. Σε ποσοτικούς όρους, οι επιθεωρήσεις που διενεργήθηκαν από τις υπηρεσίες καταπολέμησης της απάτης ήταν οι πλέον αποδοτικές.

Περιπτώσεις δήλωσης χαμηλότερης δασμολογητέας αξίας που εντοπίστηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο και αφορούν τα έσοδα ΠΠΠ

Κατά την επιθεώρηση των ΠΠΠ που διενεργήθηκε από τις υπηρεσίες της Επιτροπής τον Νοέμβριο του 2016 στο Ηνωμένο Βασίλειο διαπιστώθηκαν σημαντικές αδυναμίες στη

⁵⁵ Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, COM(2016) 811 final.

⁵⁶ Πληροφορίες σχετικά με την ανάκτηση ποσών ΠΠΠ που αποτέλεσαν αντικείμενο απάτης και παρατυπιών παρέχονται στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, υποσημείωση 1 σημείο ii).

⁵⁷ Βλ. υποσημείωση 38.

⁵⁸ Βλ. υποσημείωση 39.

διαχείριση και τον έλεγχο εισαγωγών ειδών κλωστοϋφαντουργίας και υπόδησης για τις οποίες δηλώθηκε χαμηλότερη δασμολογητέα αξία.

Επιπλέον, τον Μάρτιο του 2017 η OLAF ολοκλήρωσε έρευνα σχετικά με περιπτώσεις δήλωσης χαμηλότερης δασμολογητέας αξίας για είδη κλωστοϋφαντουργίας και υπόδησης που εισήχθησαν στο Ηνωμένο Βασίλειο από τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας. Διαπιστώθηκε ότι δεν λήφθηκαν κατάλληλα μέτρα ώστε να αποτραπεί η είσοδος στην ΕΕ μέσω του Ηνωμένου Βασιλείου εισαγωγών ειδών κλωστοϋφαντουργίας και υπόδησης για τις οποίες δηλώνονταν συστηματικά χαμηλότερη δασμολογητέα αξία. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα πολύ σημαντικές απώλειες για τον προϋπολογισμό της ΕΕ μεταξύ των ετών 2013 και 2016.

Τα στοιχεία αυτά οδήγησαν τον Γενικό Διευθυντή Προϋπολογισμού να διατυπώσει επιφύλαξη στη ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του 2016 σχετικά με την ανακρίβεια των ποσών ΠΠΠ που μεταφέρθηκαν στον προϋπολογισμό της ΕΕ από το Ηνωμένο Βασίλειο από το 2013.

Η Επιτροπή, από κοινού με το Ηνωμένο Βασίλειο, δίνει συνέχεια στα πορίσματα του ελέγχου της και στις εκθέσεις της OLAF. Σε περίπτωση που το Ηνωμένο Βασίλειο δεν προβεί σε κατάλληλες διορθωτικές ενέργειες, η Επιτροπή θα λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των νομικών μέτρων που προβλέπονται στις Συνθήκες.

3.3.2. Μη δόλιες παρατυπίες που εντοπίστηκαν και κοινοποιήθηκαν

Ο αριθμός των παρατυπιών που κοινοποιήθηκαν ως μη δόλιες ήταν 4 134, ήτοι χαμηλότερος κατά 9 % από τον μέσο όρο πέντε ετών (4 532 για τα έτη 2012-2016). Το σχετικό εκτιμώμενο και βεβαιωμένο ποσό ΠΠΠ ήταν 454 εκατ. EUR, ήτοι υψηλότερο κατά 28 % από τον μέσο όρο πέντε ετών (355 εκατ. EUR).

Παρότι ο συνολικός αριθμός δόλιων και μη δόλιων υποθέσεων σημείωσε πτώση από 5 514 υποθέσεις το 2015 σε 4 647 υποθέσεις το 2016 (πτώση 16 %), τα συνολικά σχετικά ποσά ΠΠΠ αυξήθηκαν από 445 εκατ. EUR σε 537 εκατ. EUR (αύξηση 21 %).

Μη δόλιες παρατυπίες εντοπίστηκαν πρωτίστως μέσω ελέγχων μετά τον εκτελωνισμό.

Το 2016, τα εμπορεύματα που επλήγησαν περισσότερο από την απάτη και τις παρατυπίες σε χρηματικούς όρους ήταν οι ηλιακοί συλλέκτες. Σε πολλές περιπτώσεις, οι παρατυπίες που αφορούν ηλιακούς συλλέκτες εντοπίστηκαν μετά από κοινοποίηση αμοιβαίας συνδρομής που εξέδωσε η OLAF. Το γεγονός αυτό υπογραμμίζει τη σημασία των ερευνών που διενεργεί η OLAF για τον εντοπισμό παρατυπιών.

3.3.3. Αποτελέσματα της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης⁵⁹

Η OLAF κίνησε 40 διαδικασίες έρευνας για εικαζόμενη αποφυγή εισαγωγικών δασμών. Ολοκλήρωσε 30 έρευνες και διατύπωσε 71 οικονομικές συστάσεις προς εθνικές τελωνειακές αρχές της ΕΕ για την είσπραξη διαφυγόντων δασμών, αξίας 103,7 εκατ. EUR. Οκτώ συστάσεις για την κίνηση δικαστικών διαδικασιών διαβιβάστηκαν σε εθνικές δικαστικές αρχές της ΕΕ.

⁵⁹ https://ec.europa.eu/anti-fraud/sites/antifraud/files/olaf_report_2016_en.pdf

4. ΤΟΜΕΑΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ – ΔΑΠΑΝΕΣ

4.1. Γεωργία – Τομεακές πολιτικές, μέτρα και αποτελέσματα καταπολέμησης της απάτης

4.1.1. Γεωργία - Μέτρα που λήφθηκαν από τα κράτη μέλη για την καταπολέμηση της απάτης

Επτά κράτη μέλη ανέφεραν τη λήψη των ακόλουθων μέτρων καταπολέμησης της απάτης ειδικά για τα γεωργικά κονδύλια: η Γερμανία διοργάνωσε μαθήματα κατάρτισης για την καταπολέμηση της απάτης, η Ελλάδα έλαβε μέτρα για την πρόληψη της απάτης, το Λουξεμβούργο επικεντρώθηκε στον εντοπισμό περιπτώσεων απάτης στον τομέα της γεωργίας, η Πολωνία διενήργησε ανάλυση κινδύνου απάτης για τον τομέα της γεωργίας, η Σλοβενία καθιέρωσε ηλεκτρονικό λογιστικό σύστημα, η Σλοβακία θέσπισε νέες εσωτερικές διαδικασίες και καταλόγους σημείων ελέγχου, και το Ηνωμένο Βασίλειο εφάρμοσε τομεακές στρατηγικές για την καταπολέμηση της απάτης.

4.1.2. Γεωργία – Στατιστικά στοιχεία σχετικά με παρατυπίες και περιπτώσεις απάτης που εντοπίστηκαν

Η κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ) χρηματοδοτείται από δύο ταμεία, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ – περίπου το 80 % του προϋπολογισμού της ΚΓΠ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ – το υπόλοιπο 20 %), τα οποία λειτουργούν με διαφορετικό τρόπο. Το ΕΓΤΕ ακολουθεί μια ετήσια υλοποίηση, ενώ το ΕΓΤΑΑ χρηματοδοτεί πολυετή προγράμματα. Το ΕΓΤΕ χωρίζεται σε δύο βασικά σκέλη: τις άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς και τα μέτρα στήριξης της αγοράς.

Τα τελευταία πέντε έτη, η τάση των παρατυπιών που εντοπίζονται και κοινοποιούνται από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή αντικατοπτρίζει τις διαφορές αυτές, καθώς το ΕΓΤΕ παρουσιάζει επίπεδη καμπύλη ενώ το ΕΓΤΑΑ αποτυπώνει τον πολυετή κύκλο. Η μορφή των παρατυπιών που εντοπίζονται από τα κράτη μέλη επιβεβαιώνει τον υψηλότερο εγγενή κίνδυνο των επενδύσεων του ΕΓΤΑΑ. Ωστόσο, οι εντοπισθείσες παρατυπίες που συνδέονται με μέτρα στήριξης της αγοράς καταδεικνύουν επίσης ότι μπορούν να γίνουν περισσότερα στον συγκεκριμένο τομέα.

4.1.2.1. Δόλιες παρατυπίες που εντοπίστηκαν

Από τις παρατυπίες που κοινοποιήθηκαν ως δόλιες από τα κράτη μέλη τα τελευταία πέντε έτη, το 60 % αφορά το ΕΓΤΑΑ και το 40 % το ΕΓΤΕ. Το FFL⁶⁰ είναι 12,5 %, ενώ το FAL⁶¹ είναι 24 %.

Όσον αφορά το ΕΓΤΑΑ, οι πρακτικές που εντοπίζονται συχνότερα είναι η χρήση πλαστών ή παραποιημένων δικαιολογητικών εγγράφων. Ωστόσο, τα τελευταία δύο έτη, σημειώνουν άνοδο οι περιπτώσεις παραβίασης της «δεοντολογίας και ακεραιότητας» (στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται περιπτώσεις «διαφθοράς» και «συγκρούσεων συμφερόντων»). Τέτοιες περιπτώσεις εντοπίστηκαν συχνά το 2016 και μπορούν να συνδεθούν με την αποκεντρωμένη δομή διαχείρισης πολλών προγραμμάτων του ΕΓΤΑΑ. Από την άλλη πλευρά, το γεγονός ότι εντοπίζονται και κοινοποιούνται τόσες πολλές περιπτώσεις σημαίνει επίσης ότι τα κράτη μέλη δίνουν αυξημένη προσοχή στα ζητήματα αυτά.

---

⁶⁰ Βλ. υποσημείωση 38.

⁶¹ Βλ. υποσημείωση 39.

Οι δόλιες παρατυπίες σχετικά με το ΕΓΤΑΑ κατά τα τελευταία πέντε έτη αντιστοιχούν σε ποσοστό περίπου 0,5 % των πληρωμών.

Όσον αφορά το ΕΓΤΕ, τα τελευταία 5 έτη οι δόλιες παρατυπίες αντιπροσωπεύουν μικρότερο ποσοστό δημοσιονομικών δεσμεύσεων απ' ό,τι στην περίπτωση του ΕΓΤΑΑ. Ο αντίκτυπος στις άμεσες ενισχύσεις είναι 0,03 %.

Ωστόσο, η κατάσταση είναι διαφορετική όσον αφορά τα μέτρα της αγοράς (τα οποία αντιστοιχούν σε ποσοστό μόνο 7 % των δεσμεύσεων του ΕΓΤΕ): ο αντίκτυπος στις ενισχύσεις είναι 1,1 %. Τα βασικά σχετικά μέτρα είναι τα εξής: «Οπωροκηπευτικά», «Προϊόντα του αμπελοοινικού τομέα» και «Χοίρειο κρέας, αυγά και πουλερικά, μελισσοκομία και άλλα ζωικά προϊόντα». Τα κοινοποιηθέντα χρηματικά ποσά αντανakλούν κυρίως σημαντικές δημοσιονομικές διορθώσεις οι οποίες επιβλήθηκαν από την Επιτροπή στα κράτη μέλη κατόπιν των δικών της ελέγχων. Οι εθνικές αρχές πρέπει να ανακτήσουν τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά από τους δικαιούχους. Αυτό δείχνει ότι λόγω των ελέγχων της Επιτροπής το όλο σύστημα λειτουργεί ορθά, αλλά ότι τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να κάνουν περισσότερα για να διασφαλίσουν τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών στον συγκεκριμένο τομέα.

Οι κατηγορίες πρακτικών που εντοπίζονται συχνότερα όσον αφορά το ΕΓΤΕ είναι «πλαστές ή παραποιημένες δηλώσεις», «πλαστά ή παραποιημένα δικαιολογητικά έγγραφα», «πλαστές ή παραποιημένες αιτήσεις ενίσχυσης» και «δήλωση πλασματικών προϊόντων, ειδών και/ή γης», σύμφωνα με τα προηγούμενα έτη.

4.1.2.2. Μη δόλιες παρατυπίες που εντοπίστηκαν και κοινοποιήθηκαν

Οι τάσεις στις μη δόλιες παρατυπίες περιγράφονται στο τμήμα 4.1.2.

Όσον αφορά τις δαπάνες του ΕΓΤΕ, υπάρχει και πάλι σημαντική διαφορά μεταξύ των άμεσων ενισχύσεων και των μέτρων της αγοράς. Για τις πρώτες ο αντίκτυπος στις ενισχύσεις κατά τα τελευταία πέντε έτη είναι 0,07 %, ενώ για τα δεύτερα είναι 1,5 %. Όσον αφορά το ΕΓΤΑΑ, ο αντίκτυπος των μη δόλιων παρατυπιών στις ενισχύσεις της περιόδου 2012-2016 είναι 2,1 %.

4.1.2.3. Αποτελέσματα της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης

Οι οικονομικές συστάσεις που διατύπωσε η OLAF τα τελευταία πέντε έτη είναι σταθερές και ανέρχονται σε περίπου 60 εκατ. EUR ετησίως.

4.2. Πολιτική συνοχής και αλιεία – Τομεακές πολιτικές, μέτρα και αποτελέσματα καταπολέμησης της απάτης

4.2.1. Πολιτική συνοχής και αλιεία - Μέτρα που λήφθηκαν από τα κράτη μέλη για την καταπολέμηση της απάτης

Η πλειονότητα των κρατών μελών ανέφερε τη λήψη μέτρων στον συγκεκριμένο τομέα:

Το Βέλγιο σχετικά με τη σύγκρουση συμφερόντων, η Βουλγαρία σχετικά με τη διαχείριση των παρατυπιών και το ARACHNE, η Δανία σχετικά με τη διαχείριση εικαζόμενων περιπτώσεων απάτης, η Γερμανία σχετικά με τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, καθώς και την αυτοαξιολόγηση των κινδύνων απάτης για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, η Ιρλανδία σχετικά με τη λήψη μέτρων καταπολέμησης της απάτης συγκεκριμένα για το ΕΤΠΑ, η Φινλανδία σχετικά με το σύστημα πληροφοριών για τους δικαιούχους, η Κροατία σχετικά με τη διαχείριση των παρατυπιών, η

Ιταλία σχετικά με την πρόληψη της απάτης στον τομέα της αλιείας, η Κύπρος σχετικά με ένα εργαλείο αυτοαξιολόγησης κινδύνων απάτης, το Λουξεμβούργο σχετικά με το ARACHNE και ένα εργαλείο αυτοαξιολόγησης κινδύνων απάτης, η Μάλτα σχετικά με την κοινοποίηση παρατυπιών, οι Κάτω Χώρες και το Ηνωμένο Βασίλειο σχετικά με το ARACHNE, η Αυστρία σχετικά με μια διαδικασία επαλήθευσης, η Πολωνία σχετικά με εργαλεία ΤΠ στις δημόσιες συμβάσεις, η Σλοβενία σχετικά με ένα ηλεκτρονικό λογιστικό σύστημα, η Φινλανδία σχετικά με την παροχή κατάρτισης για την καταπολέμηση της απάτης και η Σουηδία σχετικά με το οικονομικό έγκλημα και την ανάλυση κινδύνου.

4.2.2. Πολιτική συνοχής και αλιεία – Στατιστικά στοιχεία σχετικά με παρατυπίες και περιπτώσεις απάτης που εντοπίστηκαν

Σε σύγκριση με τους άλλους τομείς του προϋπολογισμού, η ανάλυση της πολιτικής συνοχής συνεπάγεται υψηλότερο επίπεδο πολυπλοκότητας διότι οι πληροφορίες που λαμβάνονται (κοινοποιηθείσες παρατυπίες) αφορούν διαφορετικές περιόδους προγραμματισμού οι οποίες διέπονται από διαφορετικές δέσμες κανόνων.

Επιπλέον, οι κύκλοι προγραμματισμού είναι πολυετείς και αυτό επηρεάζει σημαντικά τις υποκείμενες τάσεις. Δεδομένης της ομοιότητας στη διαχείριση των κονδυλίων, η αλιεία και η πολιτική συνοχής αναλύονται από κοινού.

Το 2016 εντοπίστηκαν και κοινοποιήθηκαν 8 497 παρατυπίες (22 % λιγότερες απ' ό,τι το 2015⁶², αλλά 25 % περισσότερες από τον μέσο όρο των τελευταίων πέντε ετών). Αφορούν τέσσερις διαφορετικές περιόδους προγραμματισμού· το μεγαλύτερο μερίδιο σχετίζεται με την περίοδο 2007-2013 (97 %) και μόνο 115 σχετίζονται με το πρόγραμμα της περιόδου 2014-2020. Τα χρηματικά ποσά των παρατυπιών για το 2016 ανήλθαν σε 2,06 δισ. EUR, παραμένοντας σχετικά σταθερά (μείωση κατά 5 % από το 2015 και αύξηση κατά 8 % από τον μέσο όρο των τελευταίων πέντε ετών).

Δεν διαπιστώθηκαν σημαντικές μεταβολές στις τάσεις σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, όσον αφορά τα είδη παρατυπιών που εντοπίστηκαν και την αποτελεσματικότητα του εντοπισμού και της κοινοποίησης.

4.2.2.1. Δόλιες παρατυπίες που εντοπίστηκαν

Εντοπίστηκαν και κοινοποιήθηκαν 407 δόλιες παρατυπίες, 4 % περισσότερες από το 2015, αλλά και πάλι 17 % περισσότερες από τον μέσο όρο των τελευταίων πέντε ετών.

Το μεγαλύτερο μέρος των παρατυπιών που κοινοποιήθηκαν αφορούσε την περίοδο 2007-2013 και για τον λόγο αυτό η φετινή ανάλυση επικεντρώθηκε σε ολόκληρο τον κύκλο προγραμματισμού⁶³. Για ολόκληρη την περίοδο, εντοπίστηκαν και κοινοποιήθηκαν από τις εθνικές αρχές 1 750 δόλιες παρατυπίες, αξίας 1,48 δισ. EUR, ήτοι ποσοστό εντοπισμού παρατυπιών της τάξης του 0,42 %.

Το ποσοστό εντοπισμού είναι υψηλότερο για τα προγράμματα που συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου της σύγκλισης. Αντιθέτως, τα προγράμματα ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας (ETC) εμφανίζουν αφύσικα χαμηλό ποσοστό εντοπισμού (0,1 %).

⁶² Το 2015 ήταν ασυνήθιστο έτος: βλ. τμήματα 5.1 και 5.3.2 της ετήσιας έκθεσης του 2015 προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ και την καταπολέμηση της απάτης, (COM(2016) 472 final), http://ec.europa.eu/anti-fraud/sites/antifraud/files/pifreport_2015_en.pdf.

⁶³ Το κλείσιμο της περιόδου προγραμματισμού άρχισε στα τέλη Μαρτίου 2017.

Οι τομείς προτεραιότητας που εμφανίζουν τους υψηλότερους δείκτες απάτης είναι οι εξής: «Τουρισμός», «Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη (Ε&ΤΑ)», «Μεταφορές», «Επενδύσεις σε κοινωνικές υποδομές» και «Τεχνική βοήθεια στον τομέα της αλιείας».

4.2.2.2. Μη δόλιες παρατυπίες που εντοπίστηκαν και κοινοποιήθηκαν

Εντοπίστηκαν και κοινοποιήθηκαν 8 090 μη δόλιες παρατυπίες, σχεδόν 23 % λιγότερες από το 2015 και 26 % περισσότερες από τον μέσο όρο των τελευταίων πέντε ετών.

Κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, εντοπίστηκαν και κοινοποιήθηκαν 35 360 μη δόλιες παρατυπίες, αξίας σχεδόν 7,3 δισ. EUR, ήτοι ποσοστό εντοπισμού 2,1 %. Οι τομείς προτεραιότητας με τους υψηλότερους δείκτες είναι ίδιοι όπως στις δόλιες παρατυπίες.

4.2.2.3. Αποτελέσματα της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης

Το μεγαλύτερο μέρος των οικονομικών συστάσεων της OLAF αφορά την πολιτική συνοχής. Η OLAF συνέστησε την ανάκτηση 353 εκατ. EUR.

4.3. Έμμεση διαχείριση (προενταξιακή διαδικασία) – Τομεακές πολιτικές, μέτρα και αποτελέσματα καταπολέμησης της απάτης

4.3.1. Έμμεση διαχείριση (προενταξιακή διαδικασία) – Στατιστικά στοιχεία σχετικά με παρατυπίες και περιπτώσεις απάτης που εντοπίστηκαν

Η ανάλυση των παρατυπιών που σχετίζονται με την έμμεση διαχείριση επικεντρώνεται στα προενταξιακά μέσα.

Οι κοινοποιηθείσες παρατυπίες εξακολουθούν να αφορούν δύο βασικές περιόδους: τα προγράμματα προενταξιακής βοήθειας της περιόδου 2000-2006, που αποσκοπούσαν στην προετοιμασία των κυμάτων προσχώρησης του 2004 και του 2007, και τα προενταξιακά μέσα της περιόδου 2007-2013, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας και απευθύνονται κυρίως στις χώρες των Βαλκανίων και την Τουρκία.

Συνολικά, οι κοινοποιηθείσες παρατυπίες παρέμειναν αμετάβλητες από το 2015, ενώ η πενταετής τάση (2012-2016) δείχνει σταθερή πτώση, λόγω της σταδιακής κατάργησης πρωτοβουλιών που συνδέονται με τα τελευταία κύματα διεύρυνσης. Το 2016 κοινοποιήθηκαν μόνο οκτώ παρατυπίες, που αφορούσαν 2 εκατ. EUR, σε σχέση με την προενταξιακή βοήθεια (έναντι 15 το 2015)· σε σχέση με τον μηχανισμό προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ), κοινοποιήθηκαν 111 παρατυπίες, που αφορούσαν 8,3 εκατ. EUR (έναντι 109 το 2015).

Όσον αφορά την προενταξιακή βοήθεια, εντοπίστηκαν και κοινοποιήθηκαν μόνο τρεις δόλιες παρατυπίες, αξίας 1,8 εκατ. EUR. Σε σχέση με τον ΜΠΒ, ο αριθμός των δόλιων παρατυπιών που εντοπίστηκαν αυξήθηκε σε 25 (από 21 το 2015) και οι παρατυπίες αυτές αφορούσαν 1,2 εκατ. EUR.

Ο βασικός σχετικός τομέας παραμένει η στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης.

4.3.2. Αποτελέσματα της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης

Σε συνέχεια των ερευνών της στους τομείς αυτούς, η OLAF συνέστησε στην Επιτροπή να ανακτήσει 7,1 εκατ. EUR.

4.4. Άμεση διαχείριση – Τομεακές πολιτικές, μέτρα και αποτελέσματα καταπολέμησης της απάτης

4.4.1. Άμεση διαχείριση – Στατιστικά στοιχεία σχετικά με παρατυπίες και περιπτώσεις απάτης που εντοπίστηκαν

Τα στατιστικά στοιχεία σχετικά με την άμεση διαχείριση βασίζονται σε εντολές ανάκτησης που έχουν εκδοθεί από τις υπηρεσίες της Επιτροπής και έχουν καταχωριστεί στο σύστημα λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση (ABAC) της Επιτροπής.

4.4.1.1. Δόλιες παρατυπίες που εντοπίστηκαν

Το 2016, στο ABAC καταχωρίστηκαν 49 στοιχεία ανάκτησης τα οποία ταξινομήθηκαν ως δόλια⁶⁴ και αντιστοιχούσαν σε 6,25 εκατ. EUR. Σε σύγκριση με το συνολικό ποσό των κονδυλίων που πράγματι εκταμιεύθηκαν, το ποσοστό εντοπισμού απάτης είναι 0,03 %, επίπεδο που παρέμεινε σταθερό κατά τα τελευταία πέντε έτη.

4.4.1.2. Μη δόλιες παρατυπίες που εντοπίστηκαν και κοινοποιήθηκαν

Όσον αφορά τις μη δόλιες παρατυπίες, το 2016 καταχωρίστηκαν 1 861 στοιχεία ανάκτησης συνολικού ύψους 78 εκατ. EUR. Σε περίοδο πέντε ετών, το ποσοστό εντοπισμού παρατυπιών παρέμεινε σταθερό σε περίπου 0,5 %.

4.4.1.3. Αποτελέσματα της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης

Σε συνέχεια των ερευνών στους τομείς αυτούς, η OLAF συνέστησε την ανάκτηση 22,3 εκατ. EUR.

5. ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τις ανακτήσεις, τις δημοσιονομικές διορθώσεις και άλλα προληπτικά και διορθωτικά μέτρα (διακοπές και αναστολές πληρωμών) δημοσιεύονται στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις, η οποία από το 2016 περιλαμβάνει την πρώην ετήσια ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και το Ελεγκτικό Συνέδριο σχετικά με την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ⁶⁵.

6. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Στη συνεδρίαση της συμβουλευτικής επιτροπής για τον συντονισμό της πρόληψης της απάτης (COCOLAF), που πραγματοποιήθηκε το 2016 με τη συμμετοχή εμπειρογνομόνων από τα κράτη μέλη, δόθηκε η ευκαιρία να συζητηθούν οι βασικές εξελίξεις στην καταπολέμηση της απάτης και η κατάρτιση της έκθεσης «Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Καταπολέμηση της απάτης 2015», η οποία απαιτείται δυνάμει του άρθρου 325 της ΣΛΕΕ.

Οι υποομάδες της COCOLAF συνεδρίασαν το 2016 προκειμένου:

- να καταρτίσουν έγγραφο καθοδήγησης για την κοινοποίηση παρατυπιών και να προετοιμάσουν την εφαρμογή του νέου IMS·
- να καταρτίσουν έγγραφα για την πρόληψη της απάτης·
- να συζητήσουν τις στρατηγικές για τα μέσα ενημέρωσης·

⁶⁴ Αναφέρονται στο σύστημα ως υποθέσεις «που κοινοποιήθηκαν στην OLAF».

⁶⁵ Η ετήσια έκθεση διαχείρισης και επιδόσεων αποτελεί μέρος της ενοποιημένης δέσμης δημοσιονομικών εκθέσεων για τον προϋπολογισμό της ΕΕ, COM(2017) 351 final.

- να δρομολογήσουν επικοινωνιακές δράσεις σχετικά με την πρόληψη και την αποτροπή της απάτης.

Στο πλαίσιο των υποομάδων καταρτίστηκαν δύο έγγραφα καθοδήγησης:

- υποομάδα για την κοινοποίηση και την ανάλυση: *εγχειρίδιο για την απαίτηση κοινοποίησης παρατυπιών*⁶⁶, το οποίο παρέχει καθοδήγηση σχετικά με κοινές πτυχές της κοινοποίησης από τα κράτη μέλη παρατυπιών που σχετίζονται με τις δαπάνες του προϋπολογισμού της ΕΕ στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020.
- υποομάδα για την πρόληψη της απάτης: γενικές κατευθυντήριες γραμμές για τις εθνικές στρατηγικές καταπολέμησης της απάτης, οι οποίες απευθύνονται σε κράτη μέλη που χαράσσουν την εθνική τους στρατηγική. Το έγγραφο αποτελεί αναθεωρημένη και διευρυμένη έκδοση των κατευθυντήριων γραμμών του 2014: πρόκειται για περισσότερο λεπτομερές έγγραφο το οποίο καλύπτει όλες τις δαπάνες επιμερισμένης διαχείρισης και περιλαμβάνει συγκεκριμένα παραδείγματα των βέλτιστων πρακτικών των κρατών μελών.

Και τα δύο έγγραφα συντάχθηκαν μέσω συνεργατικής προσέγγισης με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, υπό τον συντονισμό της OLAF.

Η τρίτη συνεδρίαση της ομάδας AFCOS πραγματοποιήθηκε στις 27 Οκτωβρίου 2016 και αποτέλεσε ευκαιρία να συζητήσουν οι υπηρεσίες συντονισμού βασικούς παράγοντες για μια επιτυχή συνεργασία με την OLAF στον τομέα της έρευνας. Η OLAF παρουσίασε διάφορες εξελίξεις σε διαφορετικούς τομείς πολιτικής, π.χ. την αξιολόγηση του κανονισμού αριθ. 883/2013 και την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO).

Επιπλέον, η υποομάδα δικτύου υπαλλήλων αρμόδιων για τη διαβίβαση πληροφοριών καταπολέμησης της απάτης της OLAF συνεδρίασε το 2016 με σκοπό, μεταξύ άλλων δραστηριοτήτων, να συζητηθεί ο ρόλος της διερευνητικής δημοσιογραφίας στην καταπολέμηση της απάτης σε επίπεδο ΕΕ, να γίνει ανταλλαγή εμπειριών σχετικά με το έργο για την καταπολέμηση της διαφθοράς της Διεθνούς Διαφάνειας και να συμμετάσχει η υποομάδα σε πρακτικό σεμινάριο σχετικά με τρόπους ανάπτυξης μιας επιτυχούς επικοινωνιακής στρατηγικής.

Η ομάδα εργασίας του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της απάτης (GAF) αντάλλαξε απόψεις με την Επιτροπή σχετικά με θέματα καταπολέμησης της απάτης. Το 2016 πραγματοποιήθηκαν τέσσερις συνεδριάσεις της GAF: τρεις υπό την ολλανδική προεδρία και μία υπό τη σλοβακική προεδρία.

7. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΓΚΑΙΡΟΥ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ (EDES)

Το σύστημα έγκαιρου εντοπισμού και αποκλεισμού (EDES), το οποίο έχει ως στόχο την ενίσχυση της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, θεσπίστηκε με την αναθεώρηση του 2015 του δημοσιονομικού κανονισμού⁶⁷ και τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2016⁶⁸. Το EDES διασφαλίζει:

⁶⁶ Το έγγραφο αυτό πρέπει να οριστικοποιηθεί και να εγκριθεί επισήμως.

⁶⁷ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2015/1929 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Οκτωβρίου 2015, ΕΕ L 286 της 30.10.2015, σ. 1.

⁶⁸ Βλ. επίσης COM (2017) 351 final, Μέρος 2/2, σ. 79-80.

- τον έγκαιρο εντοπισμό των οικονομικών φορέων που απειλούν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ·
- τον αποκλεισμό από τη χρηματοδότηση της ΕΕ και/ή την επιβολή χρηματικής ποινής σε αναξιόπιστους οικονομικούς φορείς·
- τη δημοσιοποίηση, στις πιο σοβαρές περιπτώσεις, στον δικτυακό τόπο της Επιτροπής στοιχείων που αφορούν τον αποκλεισμό και/ή τη χρηματική ποινή, για ενίσχυση του αποτρεπτικού αποτελέσματος.

Το νέο αυτό σύστημα συνιστά σημαντική βελτίωση στην εφαρμογή των κανόνων σχετικά με τις διοικητικές κυρώσεις όσον αφορά τα θεμελιώδη δικαιώματα, την ανεξαρτησία και τη διαφάνεια.

Τα θεσμικά όργανα, οι υπηρεσίες και λοιποί οργανισμοί της ΕΕ μπορούν πλέον να αποφασίζουν να επιβάλουν κυρώσεις σε αναξιόπιστους οικονομικούς φορείς μόνο αφού λάβουν σχετική σύσταση⁶⁹ από τη νέα κεντρική επιτροπή⁷⁰. Η επιτροπή αξιολογεί υποθέσεις για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί οριστική δικαστική ή διοικητική απόφαση. Δεν διαθέτει ερευνητικές εξουσίες. Καταρχήν, η επιτροπή βασίζει την αξιολόγησή της σε πραγματικά περιστατικά και πορίσματα που προκύπτουν από ελέγχους, οι οποίοι διενεργούνται υπό την ευθύνη της αρμόδιας υπηρεσίας της Επιτροπής, ή έρευνες που πραγματοποιούνται από την OLAF.

Η επιτροπή απαρτίζεται από έναν μόνιμο ανεξάρτητο υψηλόβαθμο πρόεδρο, ο οποίος ανέλαβε καθήκοντα στις 24 Νοεμβρίου 2016, δύο μόνιμα μέλη που εκπροσωπούν την Επιτροπή και ένα ad hoc μέλος που εκπροσωπεί τον διατάκτη της υπηρεσίας⁷¹ που ζητεί τη σύσταση. Η επιτροπή σέβεται το δικαίωμα υπεράσπισης του σχετικού οικονομικού φορέα και εφαρμόζει την αρχή της αναλογικότητας⁷².

Το 2016, 21 υποθέσεις που αφορούσαν 33 οικονομικούς φορείς διαβιβάστηκαν στην επιτροπή μέσω της μόνιμης γραμματείας της από διάφορες διατάκτριες υπηρεσίες· από τις υποθέσεις αυτές, 14 διαβιβάστηκαν από την Επιτροπή, πέντε από εκτελεστικούς οργανισμούς, μία από μια υπηρεσία και μία από έναν αποκεντρωμένο οργανισμό. Το 2016 η επιτροπή εξέδωσε τρεις συστάσεις⁷³.

⁶⁹ Για τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 106 παράγραφος 1 στοιχεία γ) έως στ) του δημοσιονομικού κανονισμού (δηλαδή σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, απάτη, σοβαρές παραβιάσεις συμβατικών υποχρεώσεων ή παρατυπίες).

⁷⁰ Επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 108 παράγραφοι 5 έως 10 του δημοσιονομικού κανονισμού: Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1, ο οποίος τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2015/1929 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Οκτωβρίου 2015, ΕΕ L 286 της 30.10.2015, σ. 1.

⁷¹ Οι διατάκτριες υπηρεσίες μπορεί να είναι θεσμικών οργάνων, υπηρεσιών και λοιπών οργανισμών της ΕΕ.

⁷² Περισσότερες πληροφορίες για την επιτροπή περιλαμβάνονται στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, υποσημείωση 1 σημείο iv).

⁷³ Στις 30 Ιουνίου 2017, η επιτροπή είχε εκδώσει 17 συστάσεις, τρεις εκ των οποίων εκδόθηκαν το 2016. Σε μία περίπτωση, τα πραγματικά περιστατικά που παρουσιάστηκαν στην επιτροπή δεν αποδείχθηκαν. Σε τρεις συστάσεις, η επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν έπρεπε να επιβληθούν κυρώσεις, λαμβανομένων υπόψη των διορθωτικών μέτρων που έλαβε ο οικονομικός φορέας. Για περισσότερες λεπτομέρειες βλέπε το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για το EDES και τα παραρτήματά του.

Η Επιτροπή πρέπει επίσης να υποβάλλει στοιχεία σχετικά με τις αποφάσεις που λαμβάνονται από τους διατάκτες όσον αφορά⁷⁴:

- τον μη αποκλεισμό οικονομικών φορέων όταν είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί η συνέχεια της υπηρεσίας για περιορισμένη περίοδο και εν αναμονή της λήψης διορθωτικών μέτρων από τους σχετικούς οικονομικούς φορείς·
- τη μη δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με διοικητικές κυρώσεις στον ιστότοπο της Επιτροπής, λόγω της ανάγκης τήρησης του εμπιστευτικού χαρακτήρα των ερευνών ή του σεβασμού της αναλογικότητας όταν η υπόθεση αφορά φυσικό πρόσωπο.

8. ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΠΟΥ ΔΟΘΗΚΕ ΣΤΟ ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΤΗΣ ΕΕ — ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ — ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2015

Η Επιτροπή εκφράζει ιδιαίτερη ικανοποίηση για το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και ειδικότερα για την υποστήριξη που εξέφρασε στις πρόσφατες πρωτοβουλίες της Επιτροπής που αφορούν την καταπολέμηση της απάτης, την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και την οδηγία PIF. Η Επιτροπή σημειώνει τον γενικά εποικοδομητικό και θετικό τόνο του ψηφίσματος και μπορεί να δώσει θετική συνέχεια σε μεγάλο αριθμό συστάσεων.

α) Εντοπισμός και κοινοποίηση παρατυπιών

Η Επιτροπή τονίζει ότι το να ερμηνεύεται η αύξηση στις παρατυπίες που κοινοποιούνται από τα κράτη μέλη ως αρνητική εξέλιξη, ή η μείωση ως θετική εξέλιξη, συνιστά υπερβολικά απλοϊκή, και ενδεχομένως παραπλανητική, προσέγγιση.

Οι εθνικές στρατηγικές καταπολέμησης της απάτης είναι υποχρεωτικές μόνο για τις υποψήφιες χώρες. Η Επιτροπή ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να χαράξουν τέτοιες στρατηγικές και τους παρέχει υποστήριξη διευκολύνοντας την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τεχνογνωσίας⁷⁵.

Για τον εντοπισμό παρατυπιών, η Επιτροπή έχει ήδη θέσει στη διάθεση των κρατών μελών ειδικά εργαλεία ΤΠ, όπως το ARACHNE, το IMS και το εργαλείο Fraud Risk Assessment.

β) Έσοδα — ίδιοι πόροι

Η Επιτροπή τονίζει ότι εφαρμόζει το σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ με τίτλο «Προς έναν ενιαίο χώρο ΦΠΑ στην ΕΕ» και τα 20 μέτρα για την αντιμετώπιση του ελλείμματος ΦΠΑ, το οποίο δημοσιεύθηκε στις 6 Απριλίου 2016⁷⁶.

Η Επιτροπή έχει δεσμευθεί να καταπολεμήσει το εμπόριο παράνομων και παραποιημένων προϊόντων και συνεργάζεται διαρκώς με τα κράτη μέλη για τη διαμόρφωση ενός κοινού πλαισίου διαχείρισης κινδύνου με σκοπό να διασφαλιστούν ισοδύναμα επίπεδα τελωνειακού ελέγχου με βάση τους κινδύνους σε ολόκληρη την ΕΕ. Η Επιτροπή διενεργεί τακτικά επιτόπιες επιθεωρήσεις στα κράτη μέλη ώστε να βεβαιωθεί ότι τα εθνικά συστήματα διαχείρισης και ελέγχου συμμορφώνονται με την τελωνειακή νομοθεσία της ΕΕ.

⁷⁴ Δεδομένα που παρέχονται στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, υποσημείωση 1 σημείο iv).

⁷⁵ Βλ. τμήμα 2.2.1.1.

⁷⁶ Βλ. τμήμα 3.1.4.

γ) Δαπάνες

Η Επιτροπή σημειώνει το ενδιαφέρον που εκφράζει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τη λήψη περισσότερο λεπτομερών πληροφοριών σχετικά με τις ανακτήσεις από νόμιμους κατοίκους τρίτων χωρών κονδυλίων της ΕΕ υπό άμεση διαχείριση τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο κακοδιαχείρισης και θα προσπαθήσει να αναλύσει περαιτέρω τη συγκεκριμένη πτυχή στην έκθεση του επόμενου έτους, εντός των ορίων των διαθέσιμων πληροφοριών.

Όσον αφορά τη συστηματική ανάλυση των σφαλμάτων στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων, απαιτούνται επαρκή δεδομένα για τη διενέργεια ουσιαστικής ανάλυσης. Πέραν της κοινοποίησης παρατυπιών που συνδέονται με κονδύλια της ΕΕ, για τη συλλογή των δεδομένων αυτών η Επιτροπή έχει λάβει μέτρα ώστε να διερευνήσει τρόπους δημιουργίας μιας βάσης δεδομένων παρατυπιών σε επίπεδο ΕΕ, η οποία θα περιλαμβάνει επίσης παρατυπίες στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων που δεν συνδέονται με κονδύλια της ΕΕ. Για τον σκοπό αυτό, προβλέπεται η ολοκλήρωση μελέτης σκοπιμότητας έως τον Ιούνιο του 2017.

Η Επιτροπή θα προσπαθήσει να εξετάσει διεξοδικότερα το υψηλό επίπεδο περιπτώσεων απάτης στους τομείς της E&TA, της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας⁷⁷.

δ) Προβλήματα που εντοπίστηκαν και απαιτούμενα μέτρα

- *Καλύτερη κοινοποίηση:* Όσον αφορά το αίτημα για ομοιόμορφες αρχές κοινοποίησης σε όλα τα κράτη μέλη, η Επιτροπή ολοκληρώνει έγγραφο εργασίας σχετικά με την κοινοποίηση παρατυπιών, το οποίο καταρτίστηκε σε συνεργασία με εμπειρογνώμονες από τα κράτη μέλη και πραγματεύεται συγκεκριμένα τα ζητήματα που έχουν δημιουργήσει τα μεγαλύτερα προβλήματα.

Η Επιτροπή είναι επίσης της άποψης ότι η σύσταση υπηρεσίας συντονισμού της καταπολέμησης της απάτης (AFCOS) σε όλα τα κράτη μέλη αποτελεί ήδη σημαντικό βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Το δίκτυο AFCOS θα μπορούσε να αποτελέσει κατάλληλο πλαίσιο για την ανάπτυξη της συνεργασίας αυτής.

- *Καλύτεροι έλεγχοι:* Η Επιτροπή έχει ήδη αναλάβει συγκεκριμένες δράσεις, στο πλαίσιο του ισχύοντος νομικού πλαισίου, για την ενίσχυση του εποπτικού της ρόλου, με σκοπό τη βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των κρατών μελών και τη μείωση των ποσοστών σφάλματος.

Το πρόγραμμα *Hercule III* αποτελεί επί του παρόντος αντικείμενο ανεξάρτητης ενδιάμεσης αξιολόγησης. Η Επιτροπή θα υποβάλει τα αποτελέσματα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017.

- *Η οδηγία PIF και ο κανονισμός για την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία:* Η Επιτροπή χαιρετίζει την πολιτική συμφωνία στην οποία κατέληξαν το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την οδηγία PIF και αναμένει με ενδιαφέρον την έκδοσή της. Τάσσεται υπέρ της σύστασης της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας με τη συμμετοχή όσο το δυνατόν περισσότερων κρατών μελών, παρότι θεωρεί ότι η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία θα μπορούσε να είναι αποτελεσματική ακόμη και αν δεν συμμετέχουν όλα τα κράτη μέλη, και στηρίζει τις τρέχουσες προσπάθειες για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας.

⁷⁷ Διεξοδική περιγραφική ανάλυση είναι διαθέσιμη στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, υποσημείωση 1 σημείο ii). Βλ. τμήματα 4.2.2.3 και 4.2.2.4.

Καπνός: Σε απάντηση στο αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με βάση τα σημερινά δεδομένα, οι συμφωνίες καταπολέμησης της απάτης που έχουν συναφθεί με την JTI, την BAT και την ITL θα λήξουν το 2022 και το 2030 αντίστοιχα. Η Επιτροπή μόλις δημοσίευσε έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της στρατηγικής του 2013⁷⁸. Στην έκθεση αυτή περιλαμβάνονται τα διδάγματα που αντλήθηκαν όσον αφορά το φαινόμενο των «φθηνών λευκών» τσιγάρων. Με βάση τις απαντήσεις των ενδιαφερομένων και αφού ολοκληρωθεί η αξιολόγησή της, η Επιτροπή μπορεί να εξετάσει το ενδεχόμενο λήψης περαιτέρω μέτρων το 2018.

ε) Έρευνες και ο ρόλος της OLAF

Η OLAF έχει μειώσει σταθερά τη συνολική διάρκεια των ερευνών της από 23,6 μήνες κατά μέσο όρο το 2012 σε 21 μήνες το 2015.

Η Επιτροπή αξιολογεί επί του παρόντος τον κανονισμό αριθ. 883/2013 και θα υποβάλει έκθεση αξιολόγησης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έως τον Οκτώβριο του 2017.

Η διαδικασία διορισμού νέου γενικού διευθυντή της OLAF έχει ήδη ξεκινήσει και σε αυτήν συμμετέχουν πλήρως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

9. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η προσαρμογή των νομικών και διοικητικών μέτρων για τη στόχευση της απάτης και των παρατυπιών και την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ αποτελεί διαρκή και εξελισσόμενη διαδικασία. Καθώς προχωρά το εγχείρημα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και μεταβάλλεται το οικονομικό διεθνές τοπίο, ανακύπτουν νέες προκλήσεις. Για την αντιμετώπισή τους απαιτούνται νέα μέσα και εργαλεία.

Νέες τάσεις και μορφές έχουν κάνει την εμφάνισή τους όσον αφορά τους τρόπους διάπραξης απάτης⁷⁹. Τα άτομα που διαπράττουν απάτη εκμεταλλεύονται όλες τις ευκαιρίες που προσφέρουν η ενιαία αγορά, η παγκοσμιοποιημένη οικονομία και η νέα τεχνολογία.

Όπως προκύπτει από τη φετινή έκθεση και τις εκθέσεις των προηγούμενων ετών, τα κράτη μέλη έχουν επικεντρώσει τις προσπάθειές τους ιδίως στα μέτρα πρόληψης και εντοπισμού. Σε επίπεδο ΕΕ, οι ευρωπαίοι νομοθέτες, σε συνέχεια ειδικών πρωτοβουλιών της Επιτροπής, προσπαθούν να αντιμετωπίσουν τις απειλές που δημιουργεί η ολοένα περισσότερο διασυνοριακή διάσταση των δόλιων δραστηριοτήτων⁸⁰. Η σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας θα καταστήσει δυνατή την ανάληψη αποτελεσματικότερης δράσης για την καταπολέμηση των δόλιων αυτών δραστηριοτήτων.

9.1. Έσοδα

Τα μέτρα που λήφθηκαν σε επίπεδο ΕΕ το 2016 ενίσχυσαν περαιτέρω την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ. Ο αναθεωρημένος κανονισμός αριθ. 515/97 λειτουργεί ως ισχυρό εργαλείο για την κλιμάκωση των ενεργειών καταπολέμησης της τελωνειακής απάτης. Οι κοινές τελωνειακές επιχειρήσεις (ΚΤΕ) τις οποίες διεξάγει η OLAF εξακολουθούν να

⁷⁸ COM(2013) 324 final.

⁷⁹ Βλ. την έκθεση της OLAF για το 2016, σ. 12-22:

https://ec.europa.eu/anti-fraud/sites/antifraud/files/olaf_report_2016_en.pdf.

⁸⁰ Έκθεση της OLAF για το 2016.

αποτελούν σημαντική πηγή πληροφοριών για τον εντοπισμό παρατυπιών σε συναλλαγές που αφορούν ορισμένα είδη εμπορευμάτων.

Η Κίνα ήταν η χώρα προέλευσης με το υψηλότερο επίπεδο περιπτώσεων απάτης και παρατυπιών που εντοπίστηκαν, τόσο από την άποψη του αριθμού των υποθέσεων όσο και από την άποψη των βεβαιωμένων ποσών.

Η στρατηγική για τους τελωνειακούς ελέγχους συνδυάζει διάφορα είδη ελέγχων. Οι έλεγχοι μετά τον εκτελωνισμό έχουν αναφερθεί ως η αποτελεσματικότερη μέθοδος εντοπισμού, τόσο από την άποψη του αριθμού των υποθέσεων που εντοπίζονται όσο και από την άποψη των ποσών. Ωστόσο, οι έλεγχοι πριν και κατά τον χρόνο εκτελωνισμού των εμπορευμάτων και οι επιθεωρήσεις που διεξάγονται από υπηρεσίες καταπολέμησης της απάτης είναι απαραίτητοι για τον εντοπισμό ορισμένων ειδών υφιστάμενης απάτης, νέων μορφών απάτης και, γενικότερα, για τον εντοπισμό όλων των ειδών απάτης.

Οι επιθεωρήσεις ΠΠ που πραγματοποιήθηκαν το 2016 όσον αφορά τη στρατηγική έλεγχο στον τομέα της εκτίμησης της δασμολογητέας αξίας έδειξαν ότι οι ελλείψεις στη διαχείριση και τον έλεγχο των εισαγωγών ειδών κλωστοϋφαντουργίας και υπόδησης για τις οποίες δηλώνονταν χαμηλότερη δασμολογητέα αξία ενδέχεται να έχουν σημαντικές αρνητικές συνέπειες για τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Πρέπει να προβλέπονται κατάλληλα προφίλ κινδύνου, να αμφισβητούνται συστηματικά οι εισαγωγές για τις οποίες δηλώνεται χαμηλότερη δασμολογητέα αξία και να διορθώνονται οι δασμολογητέες αξίες σύμφωνα με τις κανονιστικές διατάξεις της ΕΕ.

Σύσταση 1

Τα κράτη μέλη καλούνται να επανεξετάσουν την οικεία στρατηγική διαχείρισης και έλεγχο όσον αφορά την εκτίμηση της δασμολογητέας αξίας. Με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, καλούνται να επανεξετάσουν τις εθνικές διαδικασίες και τα συστήματα έλεγχου, προβαίνοντας ειδικότερα στα εξής:

- συμπερίληψη, στο οικείο σύστημα διαχείρισης κινδύνου, προφίλ κινδύνου σε επίπεδο ΕΕ με βάση «καθαρές μέσες τιμές» και συστηματική αμφισβήτηση εμπορευμάτων για τα οποία έχει ενδεχομένως δηλωθεί χαμηλότερη δασμολογητέα αξία και εντοπίζονται μέσω προφίλ κινδύνου·
- μη θέση των εμπορευμάτων σε κυκλοφορία εκτός εάν οι διασαφιστές εμπορευμάτων για τα οποία έχει ενδεχομένως δηλωθεί χαμηλότερη δασμολογητέα αξία άρουν τις εύλογες αμφιβολίες των αρχών σχετικά με την ακρίβεια της δηλωθείσας αξίας ή παράσχουν εγγύηση που να καλύπτει πλήρως το ποσό της τελωνειακής οφειλής που ενδέχεται να γεννηθεί·
- εφαρμογή της μεθοδολογίας εκτίμησης της δασμολογητέας αξίας που προβλέπεται στην τελωνειακή νομοθεσία.

9.2. Δαπάνες

Όπως έχει προκύψει από τις έρευνες της OLAF, οι δημόσιες συμβάσεις, οι οποίες παραμένουν ο μεγαλύτερος δίαυλος δημόσιων δαπανών, αποτελούν ελκυστική αγορά για άτομα που διαπράττουν απάτη, τα οποίοι χρησιμοποιούν τη διαφθορά και εξωχώριους λογαριασμούς για να διευκολύνουν την απάτη. Πολλές περιπτώσεις απάτης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων έχουν διακρατικό χαρακτήρα, καθώς στα νέα σενάρια απάτης συχνά υπάρχει συμμετοχή μιας αναθέτουσας αρχής από ένα κράτος μέλος και προσφερόντων από

διάφορα άλλα κράτη μέλη που αναθέτουν με υπεργολαβία τα έργα τους σε εταιρείες εγκατεστημένες σε διαφορετικές χώρες⁸¹.

Τα τελευταία πέντε έτη, το 20 % όλων των παρατυπιών που κοινοποιήθηκαν συνδέονταν με παραβιάσεις των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων και αντιστοιχούσαν στο 30 % του συνόλου των παρατύπων χρηματικών ποσών που κοινοποιήθηκαν.

Οι οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις έπρεπε να έχουν μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο έως τις 18 Απριλίου 2016 ώστε να καθιερωθεί ένα εκσυγχρονισμένο και εξορθολογισμένο νομικό πλαίσιο. Έντεκα κράτη μέλη δεν έχουν μεταφέρει ακόμη πλήρως στο εθνικό τους δίκαιο τις τρεις οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις.

Σύσταση 2

Η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη:

- να μεταφέρουν πλήρως στο εθνικό τους δίκαιο τις οδηγίες 2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ και να τοποθετήσουν την εφαρμογή τους σε υψηλή θέση στην πολιτική ατζέντα·
- να εφαρμόσουν τις νέες οδηγίες εστιάζοντας στη διαφάνεια και την ακεραιότητα στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, στην πρόληψη και τον εντοπισμό της απάτης και της διαφθοράς και στην καλύτερη παρακολούθηση των συστημάτων δημοσίων συμβάσεων·
- να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες που προσφέρουν οι απλούστεροι κανόνες και να εκμεταλλευτούν πλήρως τις δυνατότητες των ηλεκτρονικών συμβάσεων, οι οποίες θα καταστούν υποχρεωτικές από τον Οκτώβριο του 2018.

Από την εξέταση των περιπτώσεων που εντοπίστηκαν και κοινοποιήθηκαν από τις εθνικές αρχές τα τελευταία πέντε έτη για τους βασικούς τομείς δαπανών, δεν προκύπτει σημαντική απόκλιση από τα γνωστά μοντέλα. Μικρές μεταβολές παρατηρούνται από το ένα έτος στο άλλο στα ετήσια προγράμματα, όπως αυτά που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ. Τα πολυετή προγράμματα ακολουθούν διαφορετικό μοντέλο, το οποίο συνδέεται με τον κύκλο προγραμματισμού: στα πρώτα έτη του προγράμματος ο αριθμός είναι χαμηλός και αυξάνεται προς την περάτωση.

Η φετινή ανάλυση απέκτησε μεγαλύτερο βάθος και βελτιώθηκε ώστε να καταστεί δυνατή η καλύτερη στόχευση συγκεκριμένων τομέων στους οποίους διαπιστώνονται κίνδυνοι. Αυτό κατέστη δυνατό χάρη στην ποιότητα των κοινοποιηθέντων δεδομένων, η οποία σταδιακά βελτιώνεται. Ωστόσο, θα μπορούσαν να επέλθουν περαιτέρω βελτιώσεις.

Σύσταση 3

- Κατά την κοινοποίηση παρατυπιών (δόλιων και μη), όλες οι αρμόδιες αρχές καλούνται να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την τοποθεσία και, όσον αφορά τις πολιτικές συνοχής και αλιείας, τον τομέα προτεραιότητας στον οποίο ανήκουν τα μέτρα/έργα που επηρεάζονται.
- Κατά την επικαιροποίηση παρατυπιών που έχουν κοινοποιηθεί παλαιότερα, τα κράτη μέλη καλούνται επίσης να παρέχουν τις πληροφορίες αυτές εάν δεν το έχουν ήδη πράξει.

Οι άμεσες ενισχύσεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ αποτελούν τομέα πολιτικής σχετικά χαμηλού κινδύνου, όσον αφορά τις περιπτώσεις απάτης και τις παρατυπίες που

⁸¹ Έκθεση της OLAF για το 2016.

εντοπίζονται και κοινοποιούνται από τα κράτη μέλη. Ο εντοπισμός περιπτώσεων απάτης στα μέτρα στήριξης της αγοράς είναι υψηλότερος από κάθε άλλο τομέα πολιτικής⁸².

Για τα προγράμματα του ΕΓΤΑΑ, το επίπεδο εντοπισμού παρατυπιών και περιπτώσεων απάτης από τις αρμόδιες αρχές είναι παρόμοιο με αυτό που παρατηρείται σε άλλους τομείς που τελούν υπό επιμερισμένη διαχείριση.

Όσον αφορά την πολιτική συνοχής, η ανάλυση της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013 καταδεικνύει υψηλότερο ποσοστό εντοπισμού για τα προγράμματα που αφορούν τον στόχο της σύγκλισης. Ασυνήθιστα χαμηλό ποσοστό εντοπισμού διαπιστώνεται για τα προγράμματα ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας.

Συγκεκριμένες προτεραιότητες θεωρείται ότι παρουσιάζουν μεγαλύτερο κίνδυνο⁸³.

Σύσταση 4

- Όλα τα κράτη μέλη καλούνται να λάβουν υπόψη τα πορίσματα της παρούσας έκθεσης στις αξιολογήσεις κινδύνου απάτης για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 και να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στις προτεραιότητες που επισημαίνονται και στις παρεμβάσεις που έχουν παρόμοια εμβέλεια και φύση.
- Δεδομένων των χαμηλών αποτελεσμάτων εντοπισμού για τα προγράμματα ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας και λαμβανομένης υπόψη της αυξανόμενης απειλής διασυνοριακής απάτης, τα κράτη μέλη καλούνται να ενισχύσουν την προσοχή και τη συνεργασία τους.
- Όλα τα κράτη μέλη καλούνται να επανεξετάσουν τις αξιολογήσεις κινδύνου απάτης σε σχέση με τα μέτρα στήριξης της αγοράς, λαμβάνοντας υπόψη τις πληροφορίες που επισημαίνονται στην παρούσα έκθεση.

9.3. Τα επόμενα έτη

Αυξάνεται διαρκώς η ευαισθητοποίηση σχετικά με την απειλή που συνιστούν τα άτομα που διαπράττουν απάτη και τις δυσκολίες που συναντούν οι μεμονωμένες εθνικές αρχές για την αντιμετώπιση της διασυνοριακής διάστασης των μεθοδεύσεων που χρησιμοποιούνται.

Αυτό μεταφράζεται σε αυξανόμενη προθυμία ανταλλαγής πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών, καθώς και σχετικών δεδομένων, εντός κατάλληλων νομικών πλαισίων. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της είναι πλέον καλύτερα εξοπλισμένα σε σχέση με μερικά χρόνια πριν και υπάρχει αυξανόμενη δέσμευση για ακόμη περισσότερες πράξεις.

Το 2017, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα εκδώσουν την οδηγία PIF, εναρμονίζοντας περαιτέρω τις προσεγγίσεις τους και υιοθετώντας την ευρωπαϊκή διάσταση της καταπολέμησης της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ.

Τουλάχιστον είκοσι κράτη μέλη θα προχωρήσουν ακόμα παραπέρα, δημιουργώντας την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία με βάση την «ενισχυμένη συνεργασία», ώστε να αντιμετωπιστούν συγκεκριμένα η απάτη και άλλα εγκλήματα που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ. Όταν δημιουργηθεί η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, θα είναι δύο τα όργανα της ΕΕ που θα διεξάγουν έρευνες στον τομέα αυτό. Η OLAF και η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία θα πρέπει να εργαστούν από κοινού με σκοπό την ενίσχυση της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ στο πλαίσιο των εντολών τους για διεξαγωγή διοικητικών και ποινικών, αντίστοιχα, ερευνών. Η Επιτροπή δεσμεύεται να διατηρήσει μια ισχυρή OLAF και η εν

⁸² Βλ. τμήμα 4.1.2 για τα συγκεκριμένα μέτρα στήριξης της αγοράς που εντοπίστηκαν.

⁸³ Βλ. τμήμα 4.2.2.

εξελίξει αξιολόγηση του κανονισμού αριθ. 883/2013 θα αποτελέσει νέα ευκαιρία για τον αναγκαίο προβληματισμό όσον αφορά τρόπους περαιτέρω ενίσχυσης των ερευνητικών εξουσιών της.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 — ΠΑΡΑΤΥΠΕΣ ΠΟΥ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΩΣ ΔΟΛΙΕΣ ΤΟ 2016

Ο αριθμός των παρατυπιών που κοινοποιήθηκαν ως δόλιες αποτελεί μέτρο των αποτελεσμάτων του έργου των κρατών μελών για την καταπολέμηση της απάτης και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ. Ως εκ τούτου, τα αριθμητικά στοιχεία δεν θα πρέπει να ερμηνεύονται ως ενδεικτικά για το επίπεδο απάτης στις επικράτειες των κρατών μελών. Τα σύνολα διαφέρουν σε σχέση με τον πίνακα 1 καθώς το παράρτημα 1 δεν περιλαμβάνει τις τρίτες χώρες (προενταξιακή διαδικασία) και τις άμεσες δαπάνες.

Κράτη μέλη	Γεωργία		Εσωτερικές πολιτικές		Πολιτική συνοχής & αλιεία		Προενταξιακή βοήθεια		ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ		ΕΣΟΔΑ	
	Αρ.	€	Αρ.	€	Αρ.	€	Αρ.	€	Αρ.	€	Αρ.	€
Belgique/België									0	0	36	9,261,635
Bulgaria	60	12,107,506			5	608,311	2	1,438	67	12,717,255	11	436,567
Ceská republika	14	852,246			37	30,467,351			51	31,319,598	2	140,600
Danmark	4	254,730							4	254,730	5	8,581,374
Deutschland	3	231,833			24	5,508,712			27	5,740,545	93	5,112,337
Eesti	5	1,735,030			9	3,958,131			14	5,693,160	1	0
Éire/Ireland	2	38,015							2	38,015	3	445,574
Ελλάδα					17	3,401,448			17	3,401,448	30	5,594,313
España	10	580,768			7	5,213,134			17	5,793,902	42	2,972,087
France	22	3,375,812							22	3,375,812	83	28,785,027
Hrvatska	10	2,575,582			1	92,949	1	1,006	12	2,669,536	5	342,006
Italia	20	2,707,009							20	2,707,009	22	6,548,191
Κύπρος									0	0	7	332,446
Latvija	12	987,285			12	10,601,187			24	11,588,471	12	661,068
Lietuva	11	2,087,218			3	359,879			14	2,447,097	10	266,102
Luxembourg									0	0	0	0
Magyarország	24	1,154,158			21	1,844,119			45	2,998,277	2	88,762
Malta									0	0	1	167,040
Nederland					2				2	0	6	261,626
Österreich	2	27,444							2	27,444	14	5,716,261
Polska	97	13,020,953			56	33,262,948			153	46,283,901	92	3,101,717
Portugal	4	6,033,837			11	8,850,629			15	14,884,466	0	0
Romania	108	14,007,684			95	48,222,873	3	1,828,769	206	64,059,326	16	2,943,686
Slovenija					2	660,070			2	660,070	0	0
Slovensko	1	1,483			99	82,310,323			100	82,311,807	3	707,196
Suomi/Finland									0	0	6	119,457
Sverige	1								1	0	2	101,720
United Kingdom	3	80,766			6	1,542,723			9	1,623,489	9	297,577
ΣΥΝΟΛΟ	413	61,859,359	0	0	407	236,904,788	6	1,831,212	826	300,595,358	513	82,984,369

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 — ΠΑΡΑΤΥΠΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΩΣ ΔΟΛΙΕΣ ΤΟ 2016

Τα σύνολα διαφέρουν σε σχέση με τον πίνακα 2 καθώς το παράρτημα 2 δεν περιλαμβάνει τις τρίτες χώρες (προενταξιακή διαδικασία) και τις άμεσες δαπάνες.

Κράτη μέλη	Γεωργία		Εσωτερικές πολιτικές		Πολιτική συνοχής και αλιεία		Προενταξιακή βοήθεια		ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ		ΕΣΟΔΑ	
	Αρ.	€	Αρ.	€	Αρ.	€	Αρ.	€	Αρ.	€	Αρ.	€
Belgique/België	21	442,748			58	3,239,754			79	3,682,502	167	6,679,740
Bulgaria	40	3,713,584			147	33,901,405	33	218,544	220	37,833,532	2	52,150
Ceská republika	42	2,747,385			414	112,332,254			456	115,079,639	80	5,298,065
Danmark	23	3,532,670			14	629,377			37	4,162,048	73	3,720,877
Deutschland	69	3,045,188	1	178,812	260	24,973,617			330	28,197,616	1,489	67,203,731
Eesti	18	713,094			30	1,514,040			48	2,227,134	3	63,879
Éire/Ireland	58	1,380,576			66	8,187,661			124	9,568,237	28	4,561,472
Ελλάδα	108	2,051,777			554	183,569,916			662	185,621,694	8	8,599,250
España	311	21,701,167			2,687	313,038,531			2,998	334,739,698	242	41,581,643
France	207	9,590,957			80	8,970,768			287	18,561,726	234	21,343,994
Hrvatska	23	500,251			7	2,220,316	8	164,783	38	2,885,350	12	589,781
Italia	703	62,263,456			158	50,150,868			861	112,414,324	89	17,235,008
Κύπρος					7	314,400			7	314,400	0	0
Latvija	15	620,012			179	40,519,313			194	41,139,324	15	2,523,277
Lietuva	92	4,578,948	3	463,921	31	3,901,424			126	8,944,293	16	1,055,777
Luxembourg									0	0	0	0
Magyarország	157	6,434,407			522	105,695,234			679	112,129,641	14	4,126,454
Malta					13	10,955,650			13	10,955,650	0	0
Nederland	44	1,324,326			55	3,760,864			99	5,085,190	517	147,056,822
Österreich	10	257,725			33	2,143,370			43	2,401,095	47	10,535,675
Polska	316	21,718,907			1,077	305,831,256			1,393	327,550,164	74	4,084,106
Portugal	450	18,726,879			171	11,417,924			621	30,144,803	15	6,461,250
Romania	595	41,369,126			557	109,492,694	2	146,543	1,154	151,008,362	41	3,243,332
Slovenija	11	429,072			24	4,348,776			35	4,777,848	1	25,222
Slovensko	35	2,252,313			428	445,621,389			463	447,873,702	13	292,640
Suomi/Finland	21	390,814			15	497,452			36	888,266	34	2,000,001
Sverige	4	93,164			5	212,081			9	305,245	96	6,360,043
United Kingdom	47	1,379,771			498	38,815,499			545	40,195,270	824	89,063,434
ΣΥΝΟΛΟ	3,420	211,258,317	4	642,732	8,090	1,826,255,834	43	529,869	11,557	2,038,686,753	4,134	453,757,623